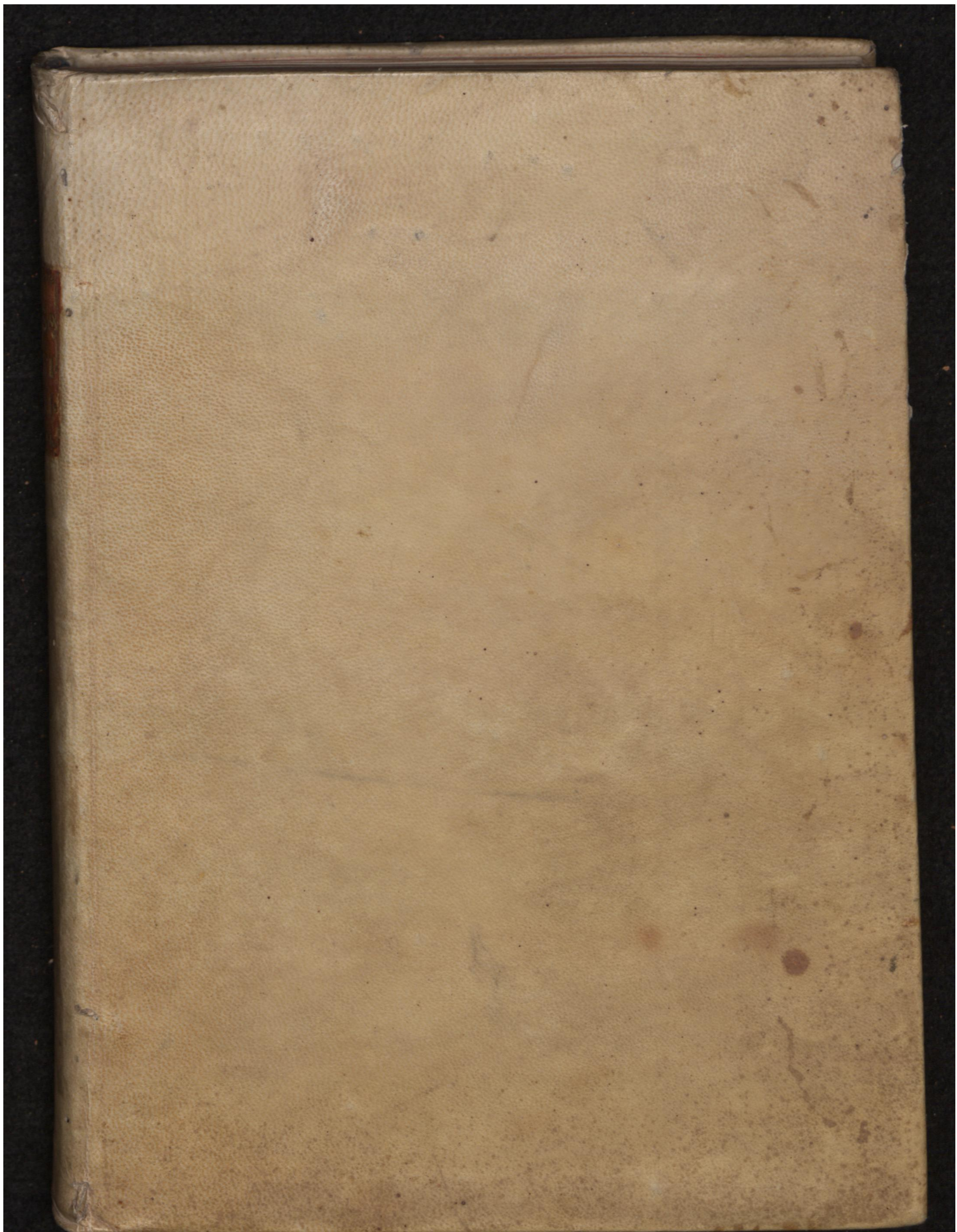
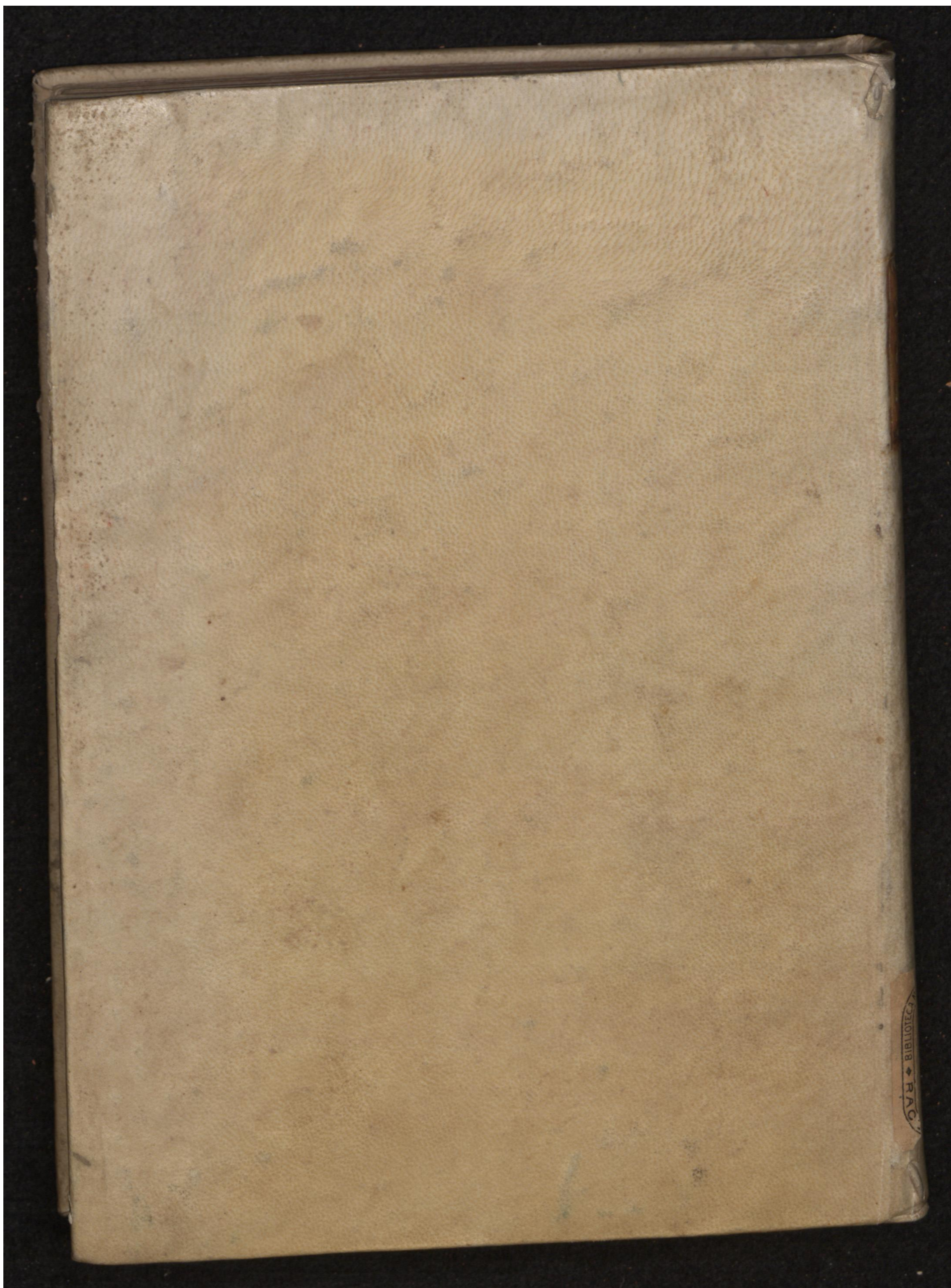

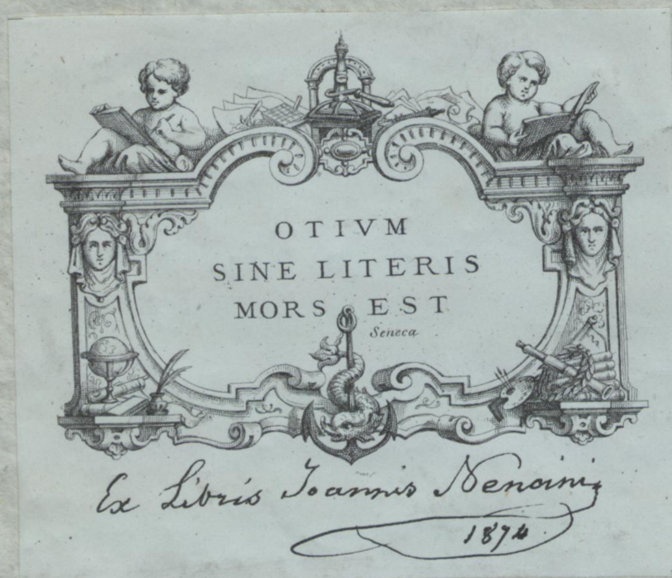

CAESA
VERSI
IMAGI

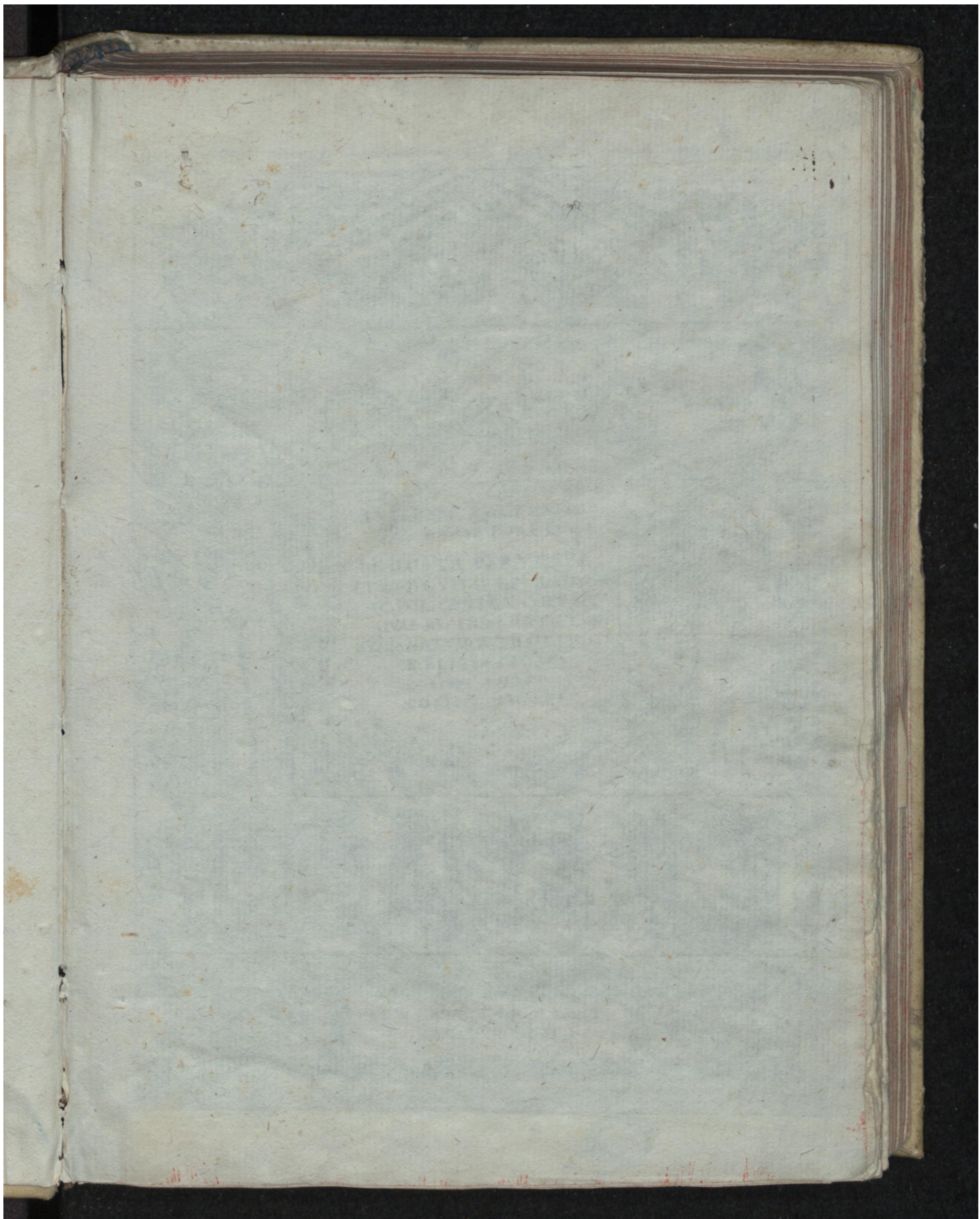

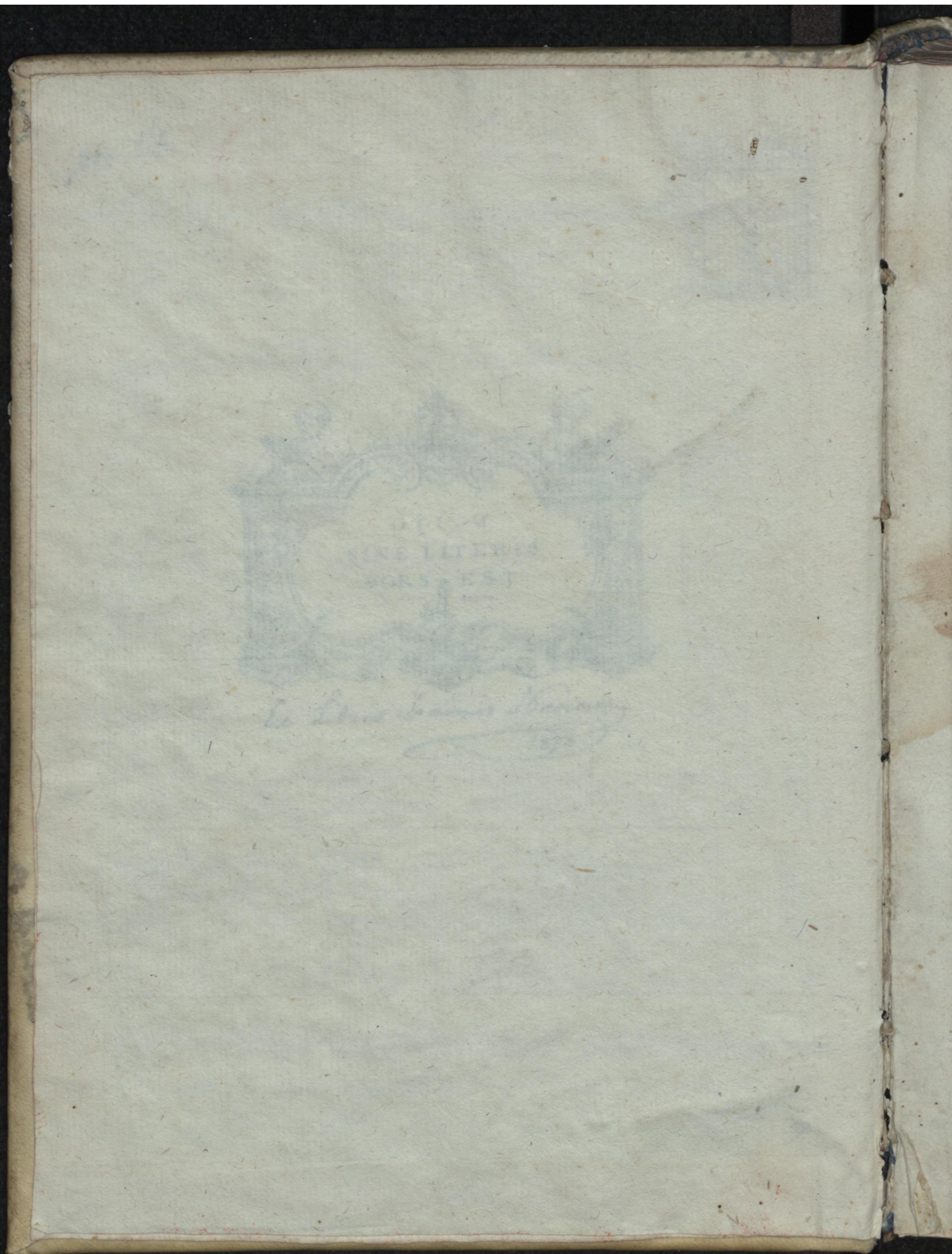

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE - FIRENZE
ALDINI
I
5
56
RACCOLTA NENCINI

OTIVM
SINE LITERIS
MORS EST
Seneca
Ex Libris Joannis Nencini
1874

OMNIVM CAESARVM VERISSIMAE IMAGINES EX ANTIQVIS NVMISMATIS DESVMPTAE

ADDITA PERBREVI CVIVSQVE VITAE DESCRIPTIONE, AC DILIGENTI EORVM, QVAE REPERIRI POTVERVNT NVMISMATVM, AVERSAE PARTIS DELINEATIONE.

LIBRI PRIMI,

EDITIO ALTERA.

886

AENEAS VICVS PARM. F.
ANNO MDLIIII.

28.4

ANTONIVS ZANTANVS COMES, ET EQVES BENIGNO LECTORI.

CVM multos uideam uehementi studio antiquitatis teneri, delectariq; copia imprimis numismatum, & memoriæ ueterum insigni recordatione, honesta sane afficior uoluptate, suadetq; animus, ut uno labore multis in hoc genere, quantum potero, satisfaciam. quamobrem statui ueterum Imperatorum imagines ære, auro, argentoq; impressas, quotquot habere potui, cum ijs omnibus, quæ altera ex parte numismatum insignita sunt, emittere, apposito compendio rerum ab illis gestarum. Cumq; primo uolumini modum dederim, continet autem id duodecim primos Imperatores, non potui me tenere, quin id harum rerum studiosis quamprimum peruulgarem. Admitte igitur lector humanissime, & boni consulas, hanc bonæ uoluntatis meæ significationem, & quo studiosius in ueterum imagines intueberis, eo ardentius ad bonorum imitationem te conformabis, præclara uiuendi præcepta sumito. Par uus enim legendi & uiuendi labor est, utilitas admirabilis, fructus amplus, & copiosus. Vires enim uirtutis quàm magnæ sint, legendo concipimus. infelices uitiosorum exitus, felicesq; bonorum prouentus inspicimus. quantum prodest optima consuetudo, quantum obest pessima, cernitur, mutabilitas uoluntatum humanarum dignoscitur, & prouidentia Dei in retributione manifesta redditur, lege igitur, lectaq; diu animi uoluta, fuge turpia, & sequere honesta.

IDEM AD LECTORES.

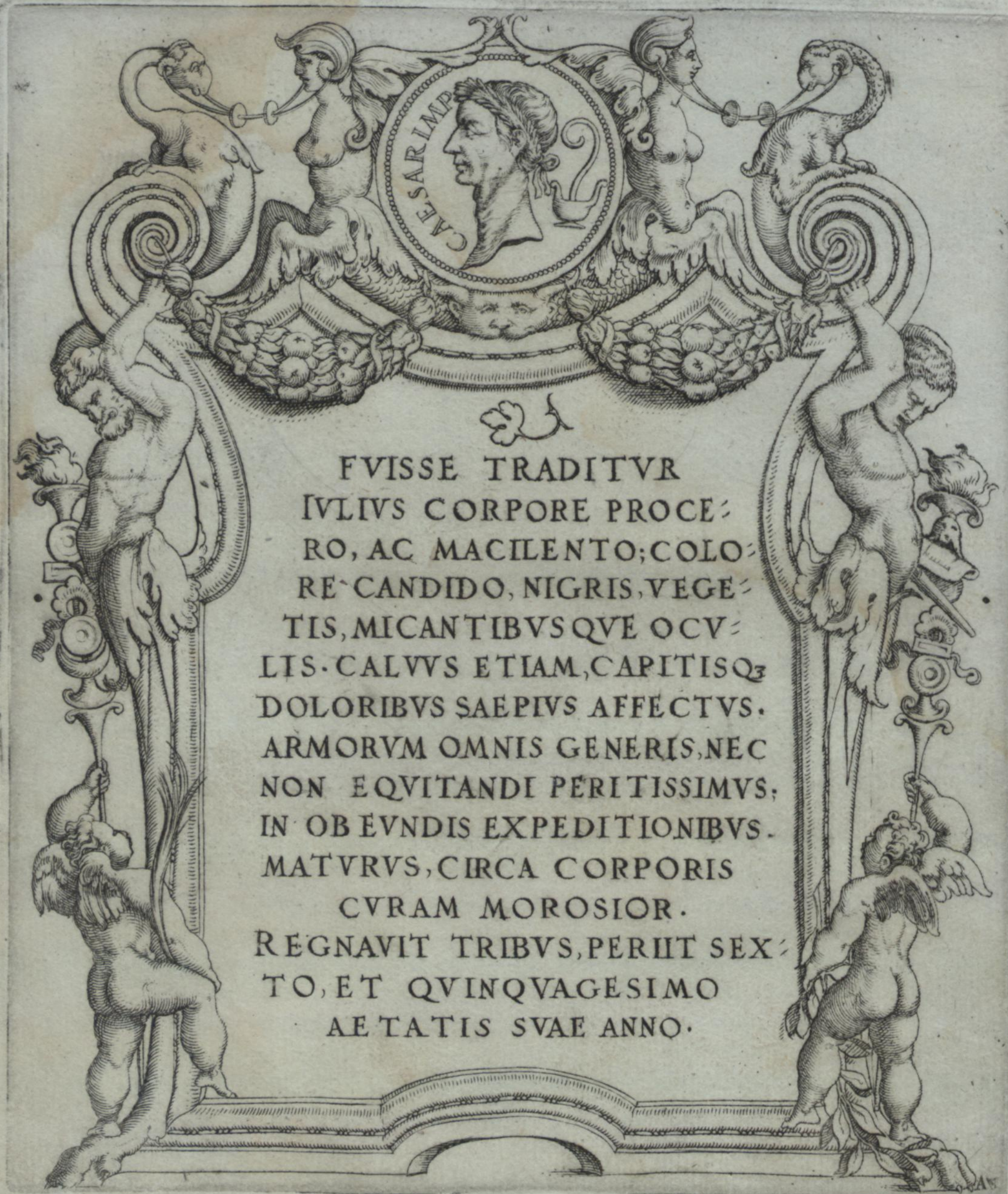

OTERAM, *quod nonnulli etiam facere solent, operam meam præstare in interpretanda, & explicanda earum rerum uarietate, quæ ex aduerso numismatum uidentur, sed cum magna ex parte tum difficilem, tum uanum eum laborem existimarem, curam illam studio, & uoluptati cuiusque relinquere decreui, concitata enim multorum uoluntas iudicio, & intelligentia rerum coniuncta effecturam aliquando sperabam, ut ueræ obscurarum rerum declarationes inuenirentur. multos quoque animaduertebam ego aptiores uel proptiores ad diuinandam potius, quàm confirmandam ueritatem. Accessit ad hæc errandi periculum, in his, quæ uetustatis obscuritate inuoluuntur, fructusq; uel modicus, uel incertus. Damna quoque temporis magna sunt, nec metalla, nec marmora ab eius iniuria tuta sunt. Propter hæc igitur satis esse putatis in inuenienda, & proferenda numismatum copia studium meum collocare, alijs autem relinquere integrum interpretandi iudicium. Placuit etiam æreos nummos ab aureis, & hos ab argenteis separatim ponere, ut certiorem multorum, qui antiquitate delectantur, uoluntatem redderem, nec impendia sufficiunt ueras comparare, & possidere. hanc igitur ob rem, quenque oratum uellem, ut boni consulat iucundum hunc potius, quàm curiosum laborem meum. qui cum parte quadam sciendi desiderio, quo omnes natura ducuntur, satisfaciat, quæstiones fugit inanes, & contentiones malas contemnit, nec curat,, ut uno exemplo rem ipsam aperiam; an certent alij de asterisco apposito in Cæsaris nummo; an maternum sit sydus, an Cæsaris fatum, uel cometes quidam. Apertam igitur (ut ita dicam) huius thesauri cellam relinquam. in eam quisque diuitias ingenij, & eruditionis suæ, sudoribus, & laboribus partas, condere poterit.*

C. IVLIVS CAESAR.

INGENITA C. Iulij Cæsaris naturæ virtus, bonarum artium studijs, ac patriæ moribus excitata, hostibus primum necessitate quadam innotuit, mox alijs illustriori significatione per sese splendere cœpit, ac demum indignatione commota in proximos graues offensiones concitauit. animi nanque alacritati usque adeo corpus obediens erat, vt euentus rerum, actaq́; prius, quàm consilia, et deliberationes eius audirentur. Adolescens admodum L. Syllæ inimicitias ob affinitatem eius neglectam expertus fuga saluti consuluit, cumq́; se ab ijs, qui eum fugientem ceperant, pretio redemisset, statim incidit in piratas, à quibus demum pecunia liberatus, in eosdem conuersus omnes ad unum uictos interfecit, quemadmodum per iocum captiuus illis pauloante comminatus fuerat. Hactenus necessitate commota uirtus. Post Syllæ obitum ab amicis in patriam reuocatur, summis honoribus ornatur, Quæstor, Aedilis, Prætor in Hispanias, Pontifex, ac demum Consul creatur maxima eloquentiæ, humanitatis, munificentiæ, fortitudinis suæ, ac etiam fortunæ admiratione. vicibus duabus & quinquaginta cum hostibus conflixit. victores deuicit, uictoriæ omen non aliunde, quàm à uirtute petens, non parcus diuitiarum delictis parcebat, lingua præstans, & manibus. Gallias Romano imperio simul octingentis oppidis, ac tercentum populis subactis, adiunxit. quodq́; mirum uideri potest, ipse idem, qui fecerat, gesta sua non minus breuiter, & eleganter, quàm uere, & probate scripsit. eius tandem uis multis elata uictorijs, repulsarum nescia, acerbis in Cn. Pompeium socerum odijs stimulata (ille enim competitor sanè molestus non ciuiliter cum eo de Consulatu contendebat) male animatum in patriam reddidit. Graues igitur inimicitias persequens in Pharsalia Cn. debellauit, & irrequieto uictoriæ cursu Aegypti regem Cleopatræ fratrem fugauit, fœmina sola in regno relicta. Inde mira celeritate Pharnacem Mithridatis filium fregit, uictoriam tribus tantum uerbis amicis significans, veni, vidi, vici. Triplex inde triumphus est subsequutus, mox, quia uno die Scipionem, Afranium, Iubamq́; Regem præstantissimos belli duces in Lybia superauit, uno mense triumphis quatuor insignitus, uictor, ouansq́; patriam reuisit. Quinta demum, ac postrema celebritate summo bonorum dolore spectata. nanque in Hispania, maxima Romanorum ciuium, & nobilium strage, Pompeij liberos profligauit. in senatu paulo post Bruti, & Cassij, & eorum, à quibus minime oportebat, coniuratione oppressus, multis uulneribus confectus interijt. Diuinus certe uir, uel cœlo ipso præmonente, nisi tot uirtutes uitijs aliquibus obscurasset, uel tot uictorias aduersitatibus, uel demum tot eius felicitates morte imminutas audissemus.

CAESAR IMP
FVISSE TRADITVR
IVLIVS CORPORE PROCE:
RO, AC MACILENTO; COLO:
RE CANDIDO, NIGRIS, VEGE:
TIS, MICANTIBVSQVE OCV:
LIS. CALVVS ETIAM, CAPITISQ;
DOLORIBVS SAEPIVS AFFECTVS.
ARMORVM OMNIS GENERIS, NEC
NON EQVITANDI PERITISSIMVS;
IN OBEVNDIS EXPEDITIONIBVS.
MATVRVS, CIRCA CORPORIS
CVRAM MOROSIOR.
REGNAVIT TRIBVS, PERIIT SEX:
TO, ET QVINQVAGESIMO
AETATIS SVAE ANNO.

C·I·CAESAR·
S · C·
DIVI · F · CAESAR
C·CLOVI PRAEF·
CAESAR DIC·TER·
COL·L·IVL·CO
EX
AERE
A ii

C·I·CAESAR·
P·SEPVLLIVS
MACER
L·MVSSIDIVS LONGVS
MACER
Q·VOCONIVS
VITVLVS
L·BVCA
Q·VOCONIVS
S C
VITVLVS Q·
DESIGN·
Q· DESIG· TI· SEMPRONIVS
GRACCVS
L·LIVINEIVS
REGVLVS
L·BVCA
C·COSSVTIVS
MARIDIANVS
F·F·
A A A A·
M·ANTON·IMP·
M·METELLVS
EX
ARGENTO
AA

C·I·CAESAR.

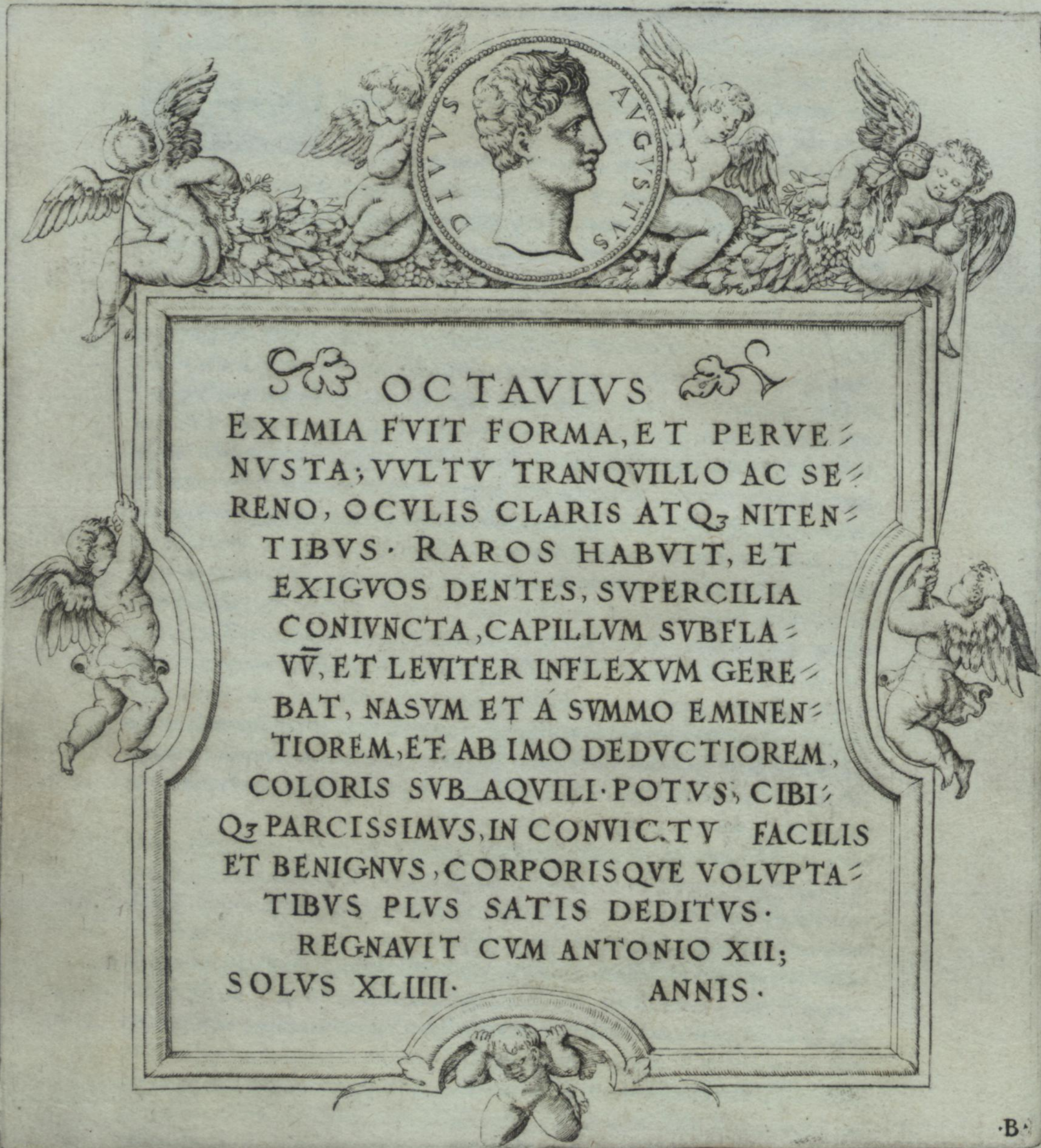
EX ARGENTO

C·I·CAESAR
P·SEPVLLIVS
MACER
L·BVCA
EX
AVRO

OCTAVIVS AVGVSTVS.

VEMADMODVM non habemus quem Iulio Cæsari rerum gestarum multitudine, & gloria facile præferamus: ita etiam alienæ nondum manifestæ uirtutis acrem æstimatorem, & quasi diuinatorem eum iudicare possumus, uel eo argumento, quòd Octauium nepotem, mox adoptione filium, regni, & nominis hæredem sibi elegerit. Is dum ætate, fortuna, opibus, & imperio crescit, maxima quoque uirtutum incrementa faciebat, nulli non gratus, non amabilis, non optatus, & cum nemo esset, qui Octauio minus optasset imperium, nemo quoque fuit, qui maiori tranquillitate imperium possideret, ut uere coniectari licuerit, eius tempore donatorem pacis, uerum orbis regem, clarum iustitiæ sydus oriri debuisse, ut tranquilla, & pacata omnia sub iustissimo, & æquissimo Imperatore inuenirentur. Dicerem de eius nobilitate, si me quicquam aliud, quàm uirtutis splendor commonefaceret. uirtutes ergo persequar. Augustus prius ille uocatus est, mox eius causa cæteri Imperatores. par enim erat, ut is nomen alijs relinqueret, qui recte regendi, ac imperandi normam reliquis præscripsisset. Bella detestabatur, uictorias tamen reportabat, ab honorum cupiditate alienus semper triumphabat. errores, & delicta militum potius, quàm iniurias uindicabat. sed hæc illi in progressu regni maxime placuere. nam initio suas esse partes uel senatu suadente iudicauit, Cæsaris mortem ulcisci, quare & Marcum Antonium, & fratrem eius, Brutum quoque, & Cassium, necnon Pompeij filium persequutus est. unde terra, mariq; uictoriæ compos imperij administrationi se dedit, obtruncatis multis coniurationum, tanquam hydræ capitibus. Octo & uiginti colonias in Italiam duxit, tot muneribus, & priuilegijs indemnitatibusq; concessis, ut se ciuibus Romanis pares iudicarent. Aegyptum in prouinciæ formam redegit. atque ita imperium auxit, ut Augusti nomen iure meritoq; illi debitum fuerit. Cantabros, Aquitanos, Rhætos, Vindelicos, & Dalmatas imperio subiecit. extremosq; orbis incolas sibi adiunxit. ab Indis, Scythis, Garamantibus, & Aethiopibus data sunt ei munera, missæ legationes. Multa quoque & ipse donabat, plus uirtuti, quàm nobilitati concedens. Magnificis ædificijs, si quis alius, urbem ornauit, omniaq; corporis, & animi pulchritudini suæ respondere uolebat. inde factum est, ut modo Augustus, interdum Romulus, sæpe patriæ pater, libertatis, et salutis author, et conseruator uocaretur. Quid amplius de optimo principe dicam, cui honores diuini Dijs permittentibus concedebantur? adest enim ubique diuinitas, cumq; se coli ab aliquo sentit, eum quoque in partem sui honoris uocare solet. Ter triumpho decoratus est. Dalmatæ terra uicti, Marcus Antonius nauali prælio superatus, & Alexandrina uictoria hos illi dedere. Ter quoque Iani fores clausit. ac mortales monuit, quantum momenti habeat ad innatam uirtutem disciplina, exemplumq; domesticum præstantissimi cuiusdam uiri, qualem fuisse Iulium Cæsarem ostendimus. Vixit annos sex & septuaginta.

DIVVS AVGVSTVS
OCTAVIVS
EXIMIA FVIT FORMA, ET PERVE-
NVSTA; VVLTV TRANQVILLO AC SE-
RENO, OCVLIS CLARIS ATQ; NITEN-
TIBVS· RAROS HABVIT, ET
EXIGVOS DENTES, SVPERCILIA
CONIVNCTA, CAPILLVM SVBFLA-
VV̄, ET LEVITER INFLEXVM GERE-
BAT, NASVM ET Á SVMMO EMINEN-
TIOREM, ET AB IMO DEDVCTIOREM,
COLORIS SVB AQVILI· POTVS; CIBI-
Q; PARCISSIMVS, IN CONVICTV FACILIS
ET BENIGNVS, CORPORISQVE VOLVPTA-
TIBVS PLVS SATIS DEDITVS·
REGNAVIT CVM ANTONIO XII;
SOLVS XLIIII· ANNIS·
·B·

D·OCT·AVGVST·

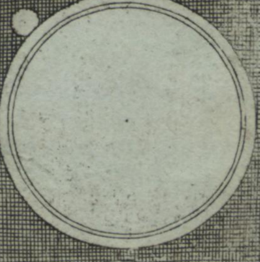

EX AERE B.V.

D·OCT·AVGVST·
ASIA RECEPTA
P·CARISIVS·LEG·PRO·PR·
EMERITA
ANTONI
A· XII·
IMP·
I·O·M·
S·P·Q·R·V·S·
PR·S·IMP·CAE·
QVOD PER EV
RP·IN·AMP·
ATQ·TRA·
S·E·
C·CAESAR·AVG·GERM·P·M·TR·POT·COS·
III·VIR·
IMP·
CAES·
AVGV·
COMM·
CONS·
L·MESCINIVS
MARCVS LEPIDVS PON·MAX·
P·STOLO
III·VIR·
COS·DESIG·
Q·SALVIVS IMP·
ANTONIVS IMP·
EX ARGENTO
BB·I·

D·OCT·AVGVST·
13
IMP·
CAE
SAR
DIVI·F·
14
M·SANQVINIVS·III·VIR
15
DIVVS
IVLIVS
16
AVGV
STVS
17
T
VRPILANVS
III·VIR
18
IMP·
CAESAR
19
FORT·RED·
CAES·AVG·
S·P·Q·R·
20
CAESAR
DIVI·F·
21
DIVO IVL·
COS·ITER·ET·TER·DESIG·
22
SIGNIS
RECEPTIS
23
COS·ITER·ET·TER·DESIG·
24
SIGNIS
RECEPT·
EX
ARGENTO
BB II·

D·OCT·AVGVST·
IOV· TON·
SIGNIS
S P
CL·V.
Q R
RECEPTIS
IMP·CAESAR
AVGVSTI·F·COS·DESIG·PRINC·IVVENT·
C·L·CAESARES
IMP·X·
IMP· CAESAR
CÆSAR DIVI·F
AVGVSTVS
IMP·X·
VOT·P·SVSC·PRO·SAL·ET·RED·I·O·M·SACR·
C·CAES
AVGVST·F·
AVGVST·DIVI·
EX ARGENTO

D·OCT·AVGVST·
OB CIVIS SERVATOS
AVGVSTVS
OB CIVIS SERVATOS
P·PETRON·TVRPILIANVS·III·VIR
AEGYPTO CAPTA
M·DVRMIVS·III·VIR
IMP· XII· ACT·
S·P·R· SIGNIS RECEPT·
IMP· CAESAR
CAESARI AVGVSTO
AVG VST·
S·P·Q·R·
EX ARGENTO
BB IIII

D·OCT·AVGVST·
49
MAR· VLT·
50
QVOD VIAE MVN SVNT
51
MAR VLT·
52
IMP·CAESAR
53
S·P·Q·R·
54
S·P·Q·R·
55
CAESAR
AVGVSTVS
56
AVGVSTVS
57
CANTISTIVS · REGINVS
·III·VIR·
58
CAESAR
59
CAESAR DIVI·F·
60
S·P·Q·R·
CL·V·
EX ARGENTO
BB·V·

D·OCT·AVGVST·
61
C·MARIVS C·F·
PR·Q·III·VIR·
62
CIVIB·ET·SIGN·
RESTITVTIS
A PARTHIS
63
GN·F·LENTVLVS
COS·SVS
64
P·CARISIVS
LEG·PRO·PR·
65
M·AGRIPPA
PLATORINVS·IIIVIR·
66
P·PETRON·TVRPILIANVS·III·VIR·
67
L·LENTVLVS FLAMEN
MARTIALIS
68
C·MARIVS PRO·
III·VIR·
69
TVRPILIANVS·III·VIR·
70
L·AQVILLIVS·FLORVS·III·VIR·
71
M·AGRIPPA COS·TER·
COSSVS LENTVLVS
72
IMP·
·X·
SICIL·
EX
ARGENTO
BBVI

D·OCT·AVGVST·
73
80
CAESAR AVGVSTVS·
74
IOVI
OLYM
75
IMP·CAESAR
76
L·CANINIVS
GALLVS·III·VIR·
77
C·F·
C·MARIVS
PR·Q·
·III·VIR·
78
IMP·
XI·
79
M·
A·
80
75
81
OB CIVIS
S·P·Q·R·
CL·V·
SERVATOS
82
S·P·Q·R·PAREN·
CONS·SVO
83
CAESAR
DIVI·F·
84
95
L·VINICIVS
L·F·III·VIR·
S·P·Q·R
IMP·CÆ
QVOD·V·
M·S·EX
EA·P·Q·ES
AD·ÆDE·
EX
ARGENTO

D·OCT· AVGVST·
85
FESTINA LENTE
86
ARMENIA
CAPTA
87
IMP. X·
88
TVRPILIANVS·III·VIR
P·PETRON·
89
CAESAR AVGVSTVS
SIGN·RECEP·
90
M·ANT·IMP·AVG·III·VIR·R·P·C·M·BARBAT·Q·P·
91
POPVL·IVSSV
92
LEPIDVS PON·MAX·
III·V·R·P·C·
93
S·P·Q·R·
IMP·
CAES·
EX
ARGENTO
BB·VIII·

D·OCT·AVGVST·

1 VOT·P·SVS·C·PRO·SAL·ET·RED·I·O·M·SACR·

2 ANTONIVS IMP.

3 IMP·X·

4 L·MESCINIVS RVFVS III·VIR· IMP· CAES· AVG· LVD· SAEC· XV· S·F·

5 AVGVSTVS

6 AVGVSTI·F·COS·DESIG·PRINC·IVVENT· C·L·CAESARIS

7 IMP·CAESAR

8 IMP·CAESAR O·X X·O

9 MAR VLT·

10 IMP· X· ACT·

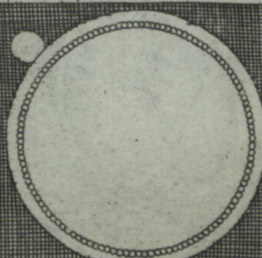
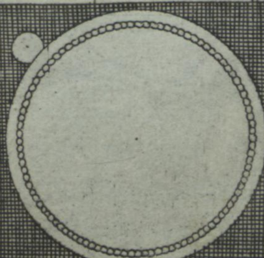
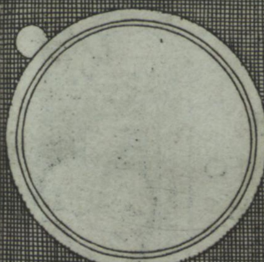
11 OB CIVIS SERVATOS

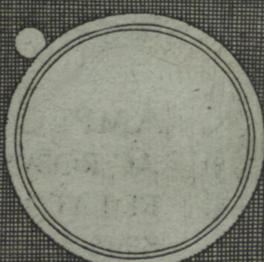
12 QVOD·VIAE·MVN·SVNT·

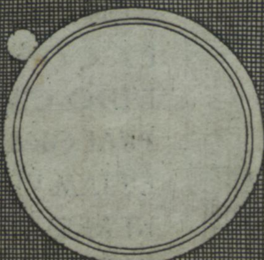
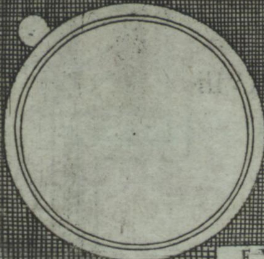
EX AVRO

D·OCT·AVGVST·

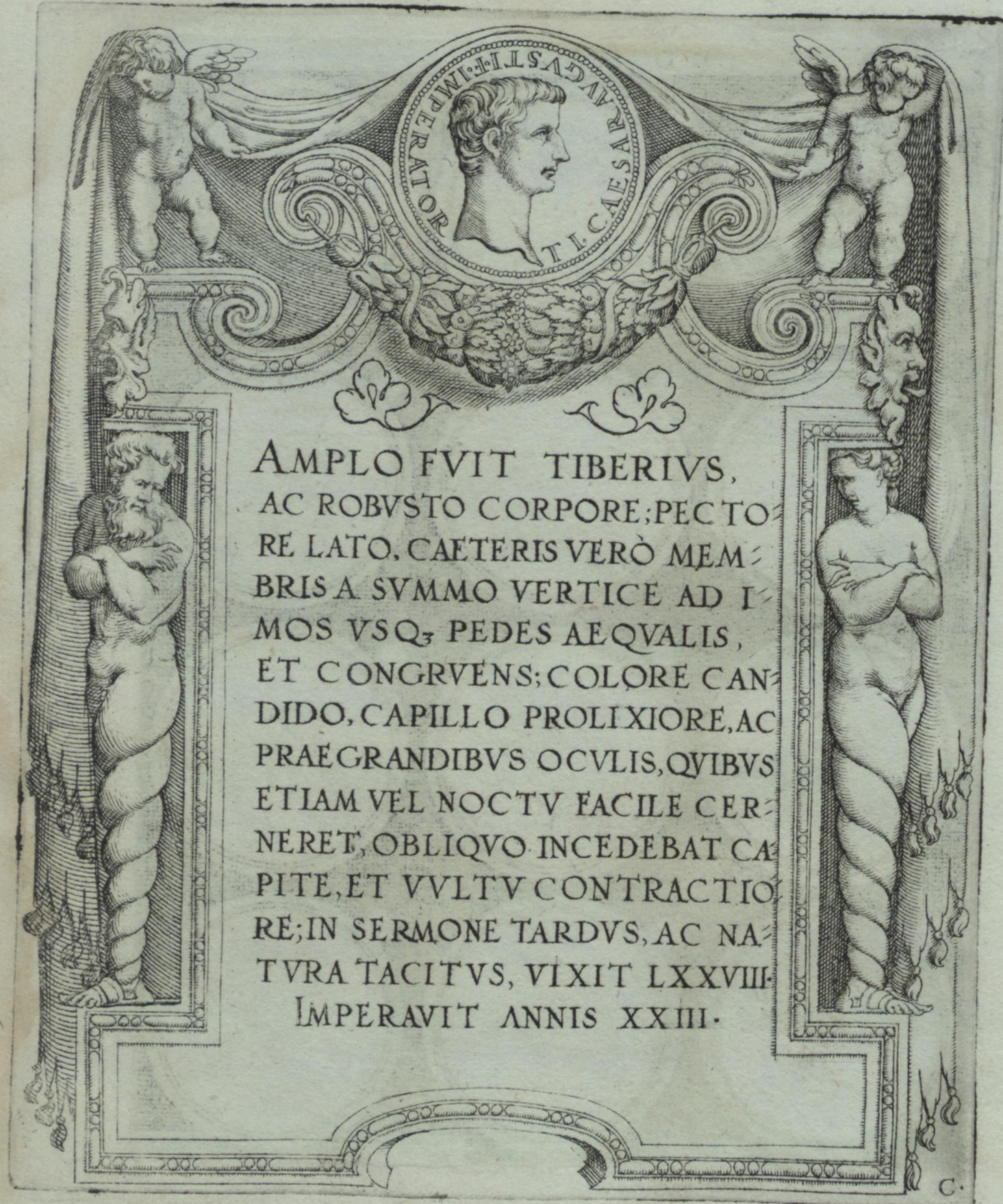

EX AVRO

TI. CAESAR AVGVSTI·F·IMPERATOR
AMPLO FVIT TIBERIVS,
AC ROBVSTO CORPORE; PECTO=
RE LATO, CAETERIS VERÒ MEM=
BRIS A SVMMO VERTICE AD I=
MOS VSQ; PEDES AEQVALIS,
ET CONGRVENS; COLORE CAN=
DIDO, CAPILLO PROLIXIORE, AC
PRAEGRANDIBVS OCVLIS, QVIBVS
ETIAM VEL NOCTV FACILE CER=
NERET, OBLIQVO INCEDEBAT CA=
PITE, ET VVLTV CONTRACTIO=
RE; IN SERMONE TARDVS, AC NA=
TVRA TACITVS, VIXIT LXXVIII·
IMPERAVIT ANNIS XXIII·

C.

TIBERIVS.

IBERIVS ob uirtutem, ac peritiam rei militaris cognomento Nero, quod Sabinorum lingua fortem, & robustum significat. Neroni quoque morum similitudine coniunctus fuit, feram immanem, sordidamq; naturam in fine imperij ostendit. O mutabiles hominum uoluntates, ò quàm difficiles humanitatis progressus, quàm timendum, quàm sperandum est semper, quàm exitus expectandi priusquam certa dentur de rebus iudicia. Modo enim Tiberius amicos colit, adulatores odit, temperatos mores amplectitur, sed paulo post omni humanitate, & uirtute spoliatur. nunc in Deos pius, in homines beneficus, in omnes liberalis, sed postea pietatis contemptor, officiorum desertor cernitur. iam sponte illi sese donat senatus, mox eius morte magnopere lætatur. Imitari potius, ò Tiberi, Octauij probitatem, disciplinamq; debueras, quàm sic perditum ire. neque tu ab eo longe aberas, cum priuignus, & gener, & demum adoptione illi filius esses. An non ad te iustitiæ, & sanctitates odor uel à Hierosolymis illius peruenire poterat, qui salutis nostræ author erat, cuius te uelle sectatorem, & defensorem esse ostenderas? Quomodo propriam uirtutem deseruisti, cuius terminos ingens gloria tibi præscribere poterat. id sane requirebat Claudiorum nobilitatis tuæ authores. Egregium sanè munus gentibus, ciuibus, urbi, & orbi concessisses, si te frugi conseruasses, considerassesq; quàm magni, & quàm pacati imperij hæres fuisses relictus. an non sentis te tandiu felicem, beatumq;, quamdiu probus, & uirtute ornatus, tam cito miserum, & infelicem, quàm primum improbus es, & nequam? An non uides militiam torpescere, res omnes in peius labi, Parthos Armeniam, Dacos Mysiam, Sarmatas Pannoniam, uicinos Galliam deuastare? Tyrannos sæue iam persequi religionem? Quid reliquum est, nisi vt ipse eorum facinorum æquus iudex, & uindex, non aliunde supplicium, & pœnas, quàm à tua dextera, & proprio gladio exposcat?

TIBERIVS CAES.

1 TI·POT·XXII·PONT·MAXIM·COS·III·IMP·VII

2 PONTIF·MAXIM·TRIBVN·POTEST·XVII S C

3 PONTIF·MAXIM·TRIBVN·POTEST·XXIIX S C

4 PACE PERP. AVG.

5 C·NERO·ET·DRVSVS·CAESARES·QVINQ·C·VIN

6 L·FV·SPARSO ·II·VIR· L·SATVRNINO

7

8 C·V· T·T·

9 PIETAS

10 Α ΕΠΙΣΙ ΛΑΝΟΙΥ ΑΝΤΙΟ ΧΕΩΝ ΕΜ

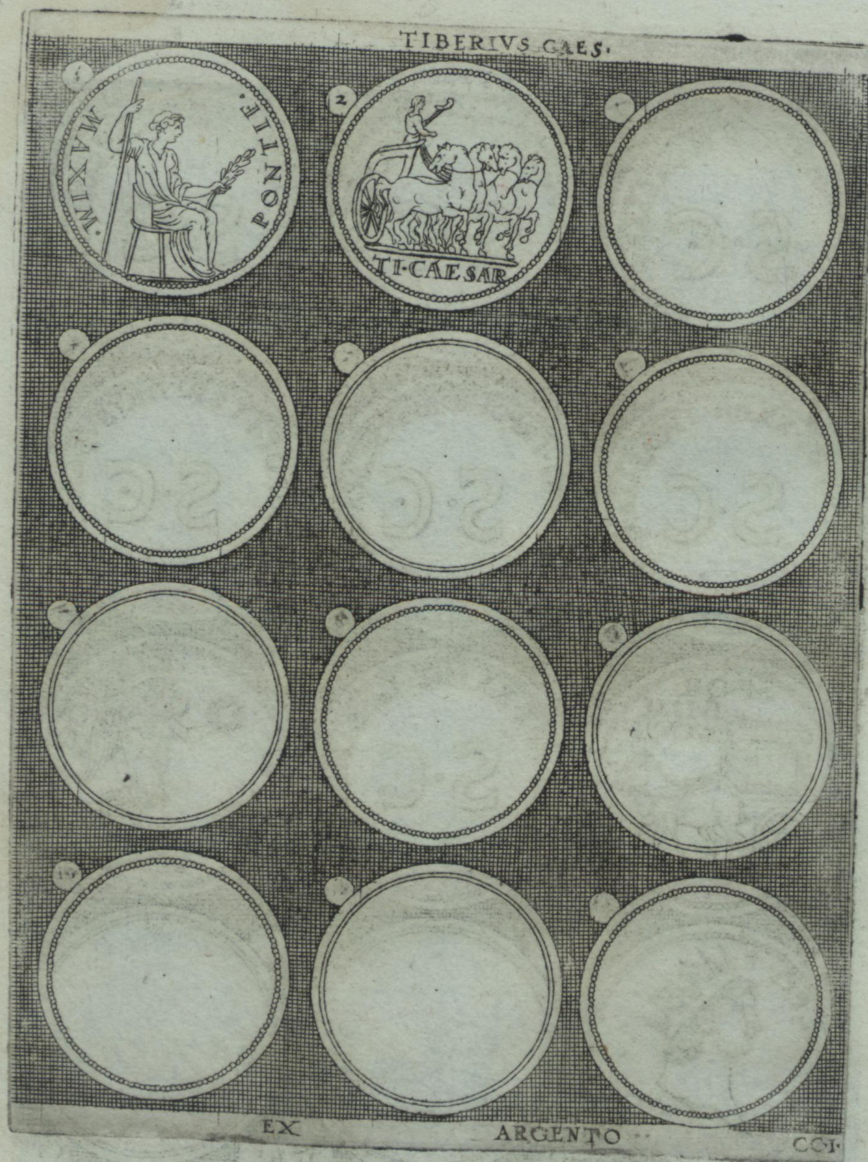
11 IVSTITIA

12 M·CATO·L·VETTIACVS ·CCA· ·II·VIR·

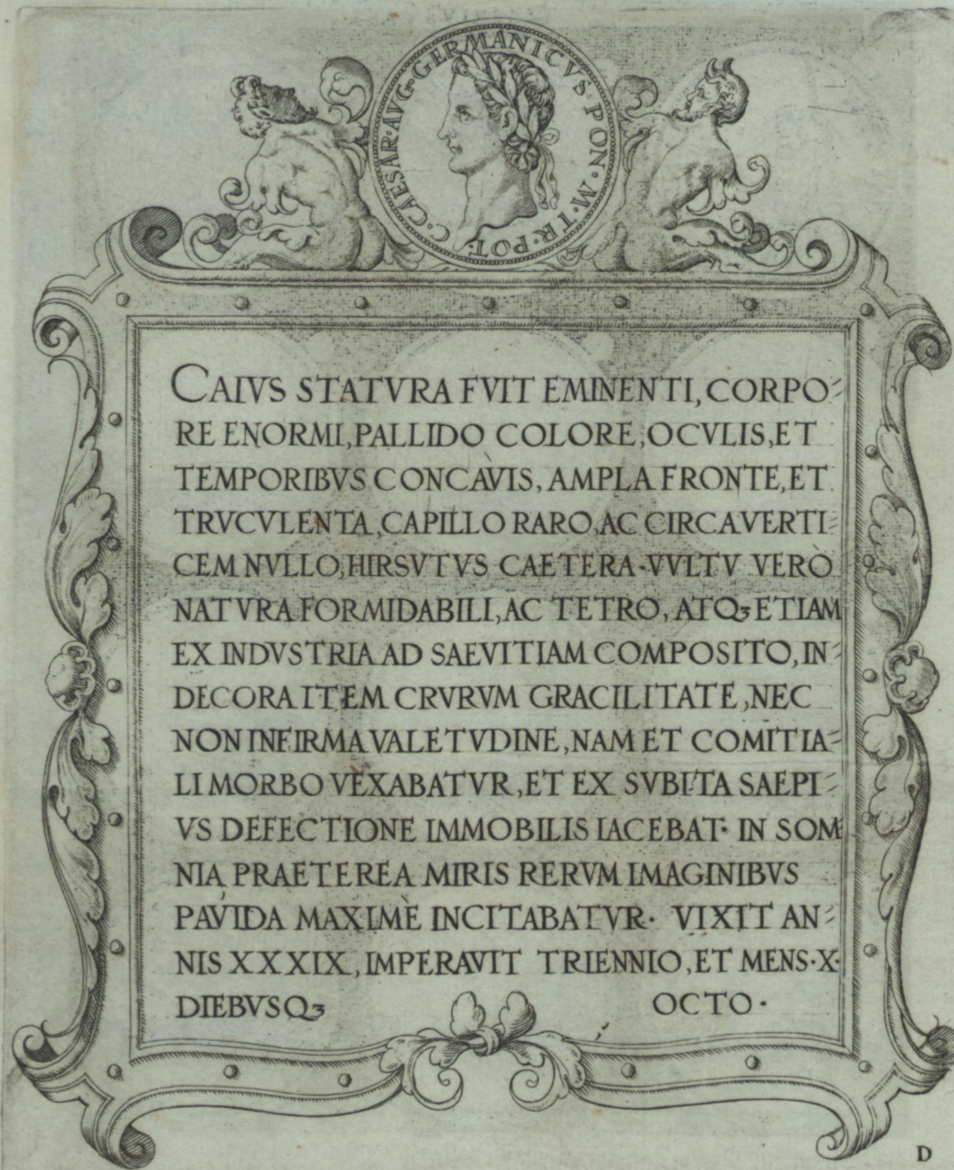
EX AERE

TIBERIVS CAES·
DIVO AVGVSTO S·P·Q·R·
ROM·ET·AVG·
DIVVS·AVGVSTVS·PATER·
S·CLEMENTIAE·C
S·PONTIF·MAX·TR· C
SALVS·AVGVSTA·
TRIBV·POTEST·XXIIII·PONTIF·MAXIM·
S·C
CIVITATIBVS·ASIAE·RESTITVTIS·
TRIBVN·POTEST·XXII·POT·MAXIM·
S·C
EX AERE
C II

TIBERIVS CAES.
TR.POT.XXIIII.TI.CAESAR.DIVI.AVG.F.AVG.P.M.
S.C
TR.POT.XXXVII.TI.CAESAR.DIVI.AVG.F.AVGVST.P.M.
S.C
TR.POT.XXXVII.TI.CAESAR.DIVI.AVG.F.AVGVST.P.M.
S.C
TR.POT.XXIIII.TI.CAESAR.DIVI.AVG.F.AVGVST.P.M.
S.C
PONT.TR.POT.II.DRVSVS.CAESAR.TI.AVG.F.DIVI.AVG.N.
S.C
TR.POT.ITER.DRVSVS.CAESAR.TI.AVGVSTI.F.
S.C
S.P.Q.R.
IVLIAE
AVGVST.
TR.POT.XXIIII.TI.CAESAR.DIVI.AVG.F.AVGVST.P.M.
S.C
EX
AERE
C.III.

TIBERIVS CAES.
MAXIM PONTIF.
2
TI·CAESAR
EX ARGENTO
CC·I·

TIBERIVS CAES.
1
MAXIM.
PONTIF.
2
DIVI F.
AVGVST.
DIVOS AVGVST
EX
AVRO
CCC.L

C·CAESAR·AVG·GERMANICVS·PON·M·TR·POT·
CAIVS STATVRA FVIT EMINENTI, CORPO=
RE ENORMI, PALLIDO COLORE, OCVLIS, ET
TEMPORIBVS CONCAVIS, AMPLA FRONTE, ET
TRVCVLENTA, CAPILLO RARO, AC CIRCA VERTI=
CEM NVLLO, HIRSVTVS CAETERA· VVLTV VERO
NATVRA FORMIDABILI, AC TETRO, ATQ; ETIAM
EX INDVSTRIA AD SAEVITIAM COMPOSITO, IN=
DECORA ITEM CRVRVM GRACILITATE, NEC
NON INFIRMA VALETVDINE, NAM ET COMITIA=
LI MORBO VEXABATVR, ET EX SVBITA SAEPI
VS DEFECTIONE IMMOBILIS IACEBAT· IN SOM
NIA PRAETEREA MIRIS RERVM IMAGINIBVS
PAVIDA MAXIME INCITABATVR· VIXIT AN=
NIS XXXIX, IMPERAVIT TRIENNIO, ET MENS· X·
DIEBVSQ; OCTO·

C. CAES. CALIGVLA.

VLTA sunt exempla rerum occultarum, earumq́; quæ Deus prouidentiæ suæ reseruauit, inter quæ ea sunt admiranda, cur ita fiat, ut ex probis, optimisq́; parentibus mali, & improbi liberi nascantur, quemadmodum Germanico legimus contigisse, qui cum vitæ integritate, morum probitate, & amabilitate ita præstaret, miraq́; esset dignitate corporis insignitus, vt omnes orbis imperium illi perpetuo deberi faterentur, C. tamen Caligulam genuit, deformem, odio dignum, perditum, ac pessimum hominem, usque adeo vt minora præcessoris uitia, quamuis maxima, uideri fecerit. Sed excusabant nonnulli & corporis, & animi turpitudinem, dicentes id factum ueneficijs, & cantione Cæsoniæ uxoris. sed qui recte perpendant, quàm iuste illis irascatur Deus, qui se Deo pares putant, quiq́; sibi diuinos honores exhiberi uolunt, nulla admiratione afficiuntur, cum & damna damnis, & delicta delictis accumulari quandoque uident. Quare cum se Caligula cunctis Dijs æqualem putaret, iusto eius Dei, quem non nouerat, uel neglexerat, iudicio in omne uitiorum genus prorupit, & peruerso quodam animi sensu, auaritiam, perfidiam, luxuriam, atrocitatem pro virtutibus sectabatur, tres sorores constuprauit, nullius sexus, ætatis, gradus rationem habuit, quicquid poterat expilabat, quos uolebat trucidabat, equites, senatores, amicos, inimicos pari crudelitate infestabat, dolens Romano populo non unam esse ceruicem, vt uno ictu facilius, & citius abscindi posset. conquerebatur terram non dehiscere, & humanum genus non absorbere: pestilentiam, & inediam uiuentes non absumere. Sed quis propterea aut hæc non fuisse, aut Deum non curasse dixerit? cum subsecuta, etsi non par delictis, maxima tamen fuerit vltoris Dei in impium Imperatorem uindicta, nam senatus iussione à proprijs custodibus ter et triginta uulneribus sublatus est, octo et uiginti annos nondum natus, tertio anno regni sui.

C·CAESAR GALIG·

1 ADLOCVT· COH·

2 S·P·Q·R· P·P· OB·CIVES SERVATOS

3 DRVSILLA AGRIPPINA IVLIA S·C·

4 NERO ET DRVSVS CAESARES

5 C·CAESAR·DIVI·AVG·PRON·AVG·P·M·TR·P·III·P·P· PIETAS·

6 DIVO AVG· S C

7 C·CAESAR·AVG·GERMANICVS·PON·M·TR·POT· S·C

8 VESTA S C

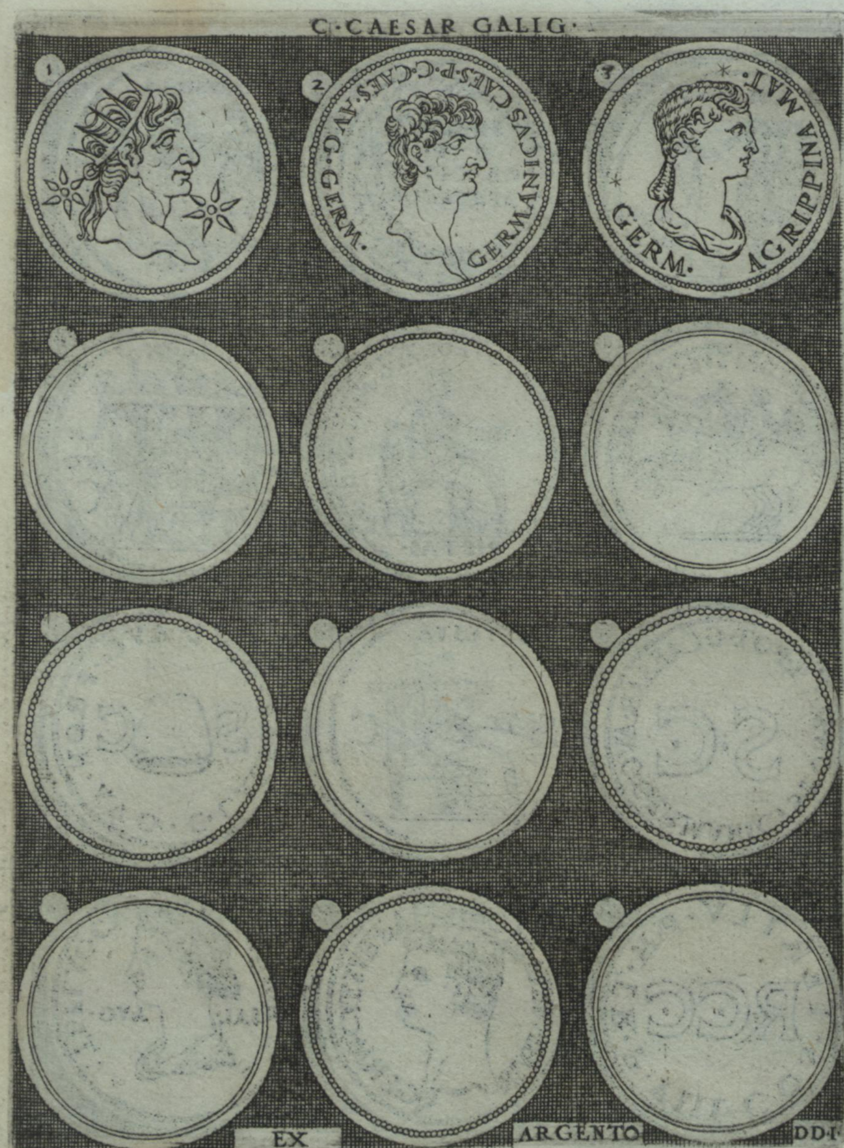
9 C·CAESAR·DIVI·AVG·PRON·AVG· S C

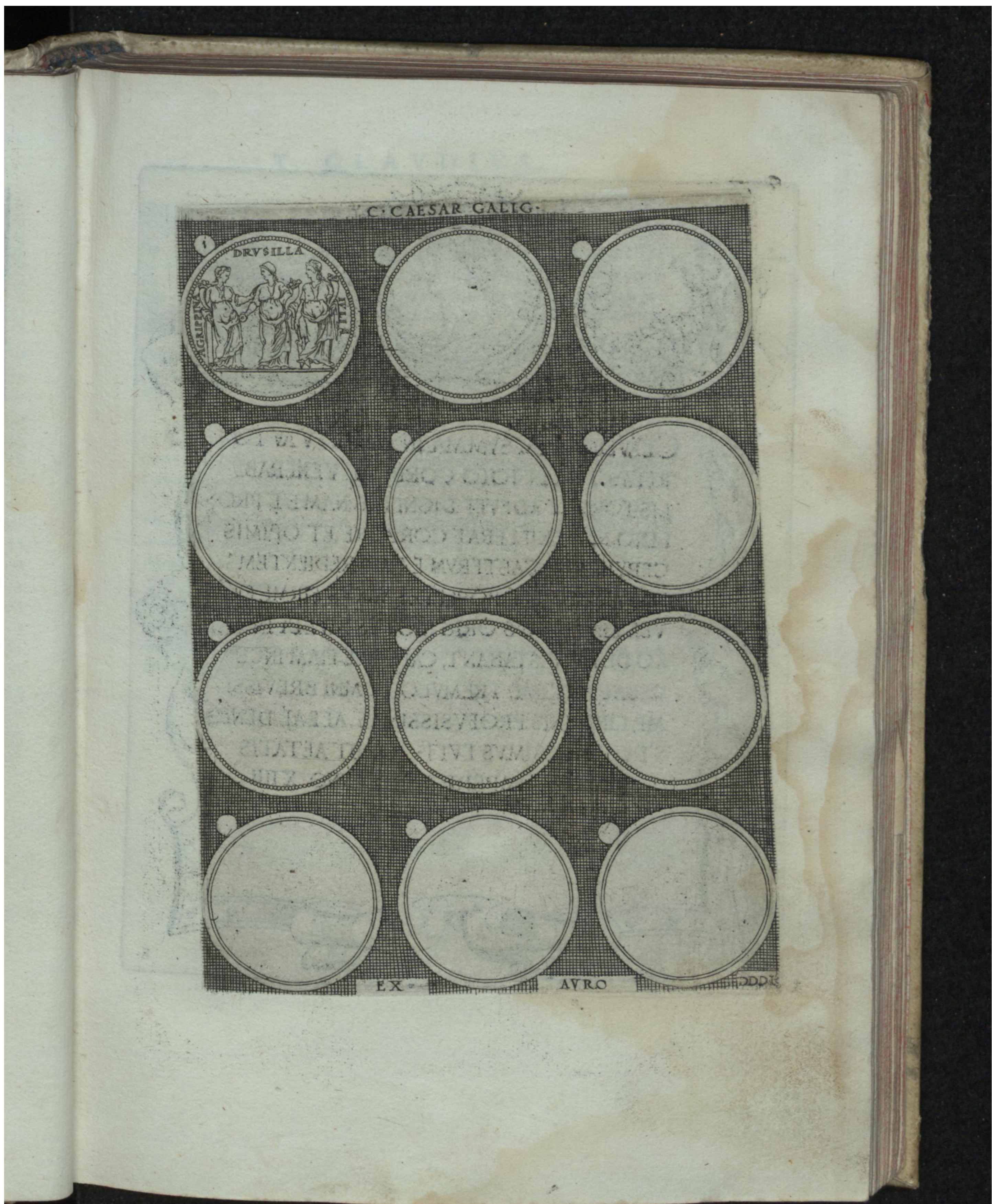
10 TERTIV·P·M·TR·P·VIII·COS· R·C·C

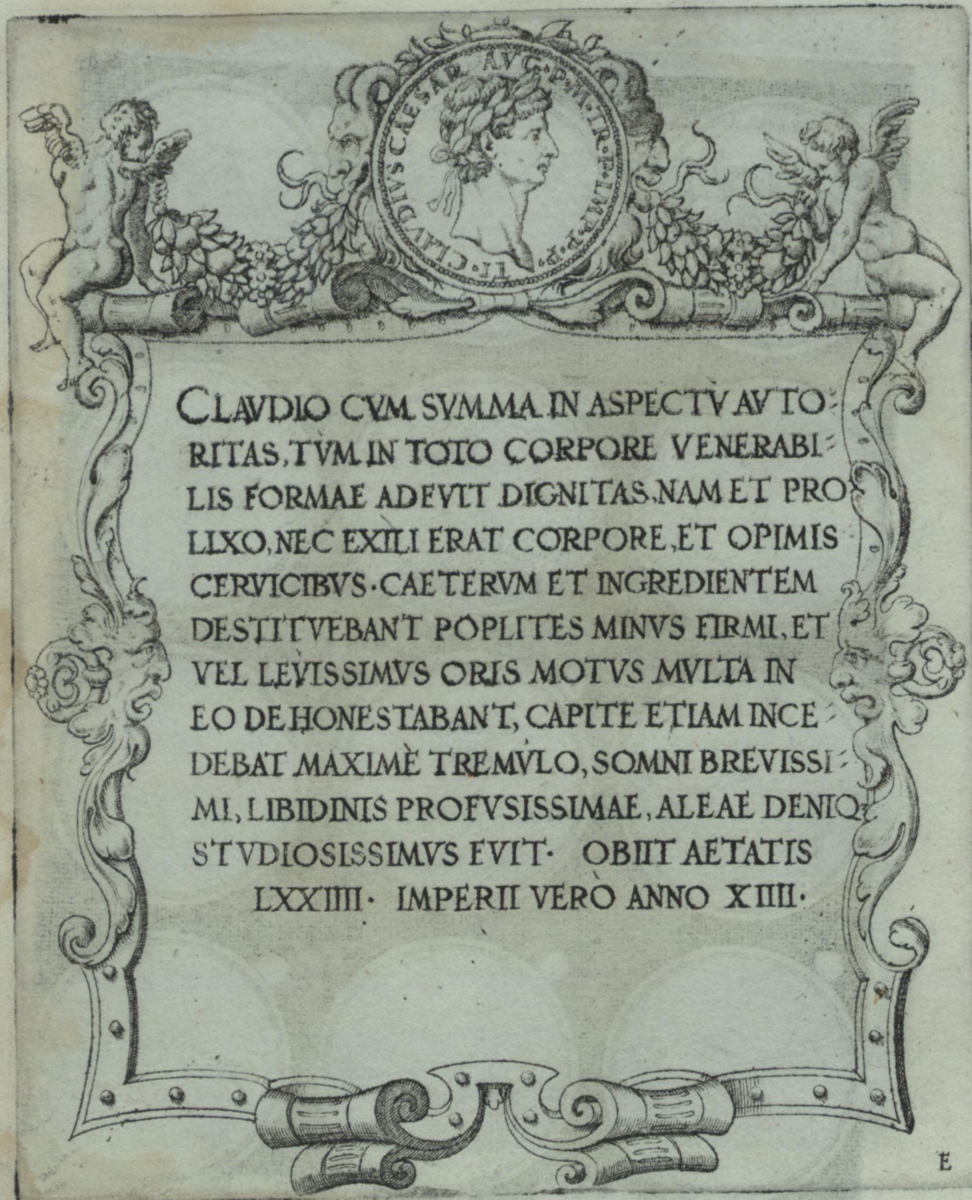
11 GERM·CAESAR·PVLCHRO·III·VARO·III·ET·ORVA·III·VIR·

12 FLAC·CN·POM·FLAC·II·VIR· SAL· AVG· TI·L·V·

EX AERE DI·

C·CAESAR GALIG·
1
2
3
C·CAES·P·C·CAES·AVG·GERM·
GERMANICVS CAES·P·C·CAES·AVG·GERM·
AGRIPPINA MAT·
GERM·
C·CAES·AVG·GERM·
EX
ARGENTO
DD·I·

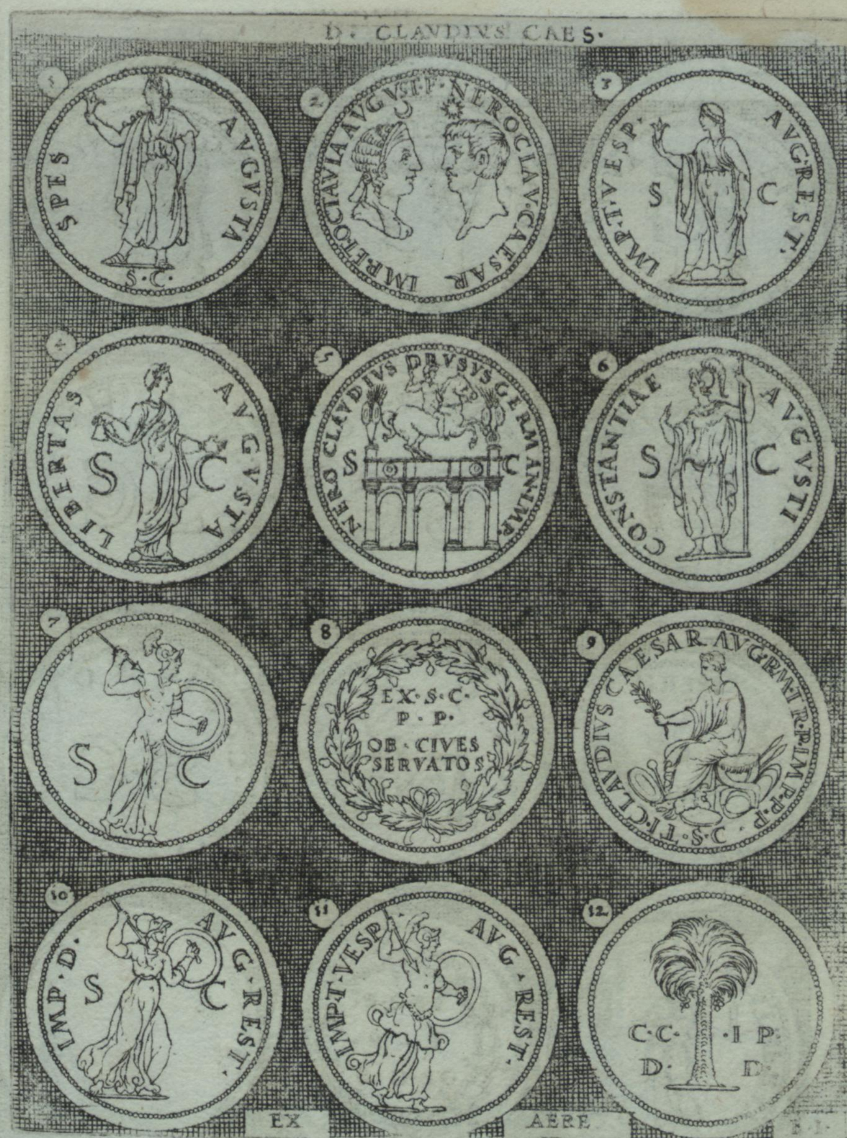

C·CAESAR GALIG·
1
DRVSILLA
AGRIPPINA
IVLIA
EX
AVRO

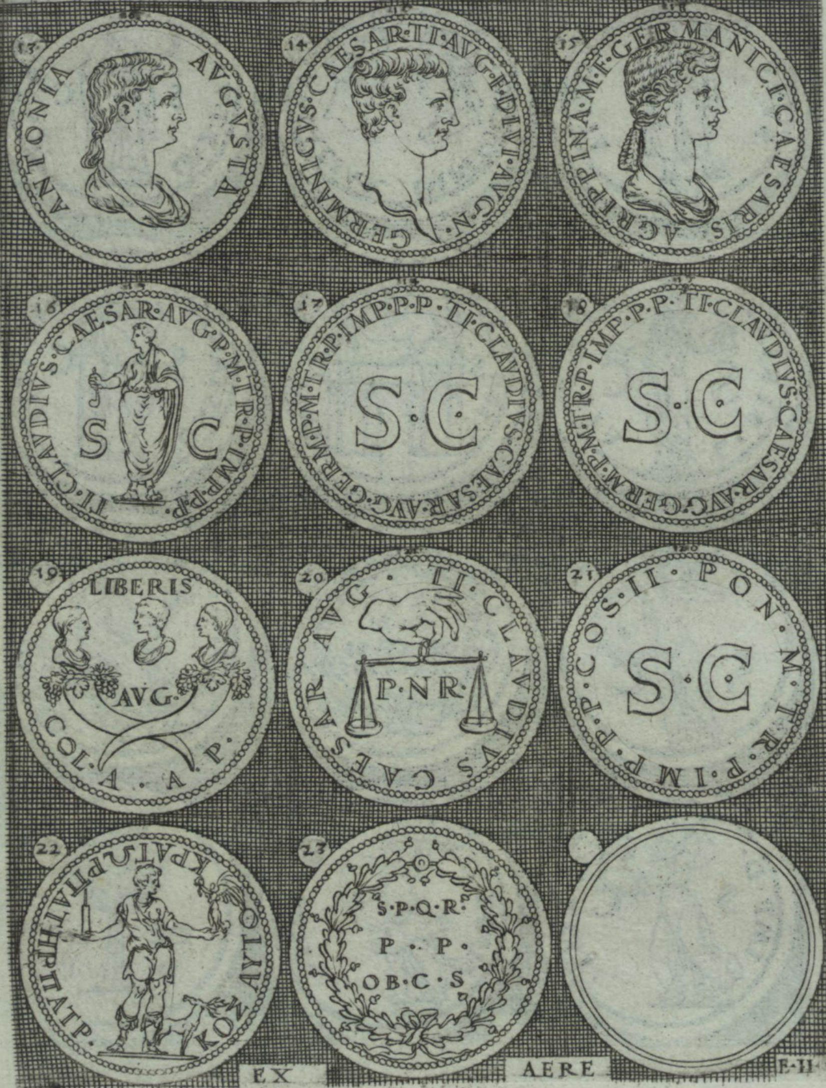

TI. CLAVDIVS CAESAR AVG. P. M. TR. P. IMP. P. P.
CLAVDIO CVM SVMMA IN ASPECTV AVTORITAS, TVM IN TOTO CORPORE VENERABILIS FORMAE ADFVIT DIGNITAS. NAM ET PROLIXO, NEC EXILI ERAT CORPORE, ET OPIMIS CERVICIBVS. CAETERVM ET INGREDIENTEM DESTITVEBANT POPLITES MINVS FIRMI, ET VEL LEVISSIMVS ORIS MOTVS MVLTA IN EO DEHONESTABANT, CAPITE ETIAM INCEDEBAT MAXIMÈ TREMVLO, SOMNI BREVISSIMI, LIBIDINIS PROFVSISSIMAE, ALEAE DENIQ. STVDIOSISSIMVS FVIT. OBIIT AETATIS LXXIIII. IMPERII VERO ANNO XIIII.
E

T. CLAVDIVS.

CCASIO *virum ostendit. hanc vt casus sæpe, ac fortuna offerre, ita iudicium, & acris æstimatio mortalium captare solet. Expergiscitur etiam plerunque sopita virtus, & quibusdam quasi stimulis acta, cum minus expectatur, apparet, quemadmodum in T. Claudio certo satis exemplo comprobatum est. Is enim initio adolescentiæ uilis admodum, & rerum negligens cum iudicaretur, cumq́ non esset, qui ei tuto quicquam committere auderet, quia tamen aliquo sanguinis splendore suffultus erat, utpote Germanici frater, & Tiberij filius, ei multa uitia, quæ uirtutis quandam speciem habebant, uirtuti dabantur, & præcipue tarditas, & procrastinatio, maturitate, & prudentiæ tribuebatur. Quare à militibus Imperator declaratur, cuius dignitatis splendore tanquam cum Sole experrectus, sensim ac leuiter accenso animo, magnam morum mutationem fecit. vnde hæc illi adscripta laudi maximæ fuere, quòd iustitiæ seueritatem æquitate in iudicando leniret, uitæ necessitatibus prouideret, ædificijs vrbem ornaret, constructo Hostiæ portu celeberrimo, amicos laute in conuiuijs susciperet. non caruit tamen uitijs, & magnis quidem, paricidijs imprimis: nam Pompeium, & L. Silanum generos interfecit, quinque & triginta senatores, & tercentum equites de medio sustulit. et eius vxoris Messalinæ pessimo exemplo virgines, & matronæ quamplurimæ corruptis moribus, & uitæ turpitudine dehonestatæ sunt, magna libertorum suorum peccandi licentia. Demum Agrippinæ fratris filiæ nupsit, & ueneno ab ea, quæ filijs imperium parare studebat, una cum priuignis necatus est.*

D. CLAVDIVS CAES.
1
SPES AVGVSTA
S·C·
2
NERO CLAVD·CAESAR
IMP·ET·OCTAVIA AVGVST·F·
3
IMP·T·VESP· AVG·REST·
S C
4
LIBERTAS AVGVSTA
S C
5
NERO CLAVDIVS DRVSVS GERMAN·IMP
S C
6
CONSTANTIAE AVGVSTI
S C
7
S C
8
EX·S·C·
P·P·
OB·CIVES
SERVATOS
9
TI·CLAVDIVS CAESAR AVG·P·M·TR·P·IMP·P·P·
S·C
10
IMP·D· AVG·REST·
S C
11
IMP·T·VESP AVG·REST·
12
C·C· ·I·P·
D· D·
EX
AERE
E I.

D · CLAVDIVS CAES·
13
ANTONIA AVGVSTA
14
GERMANICVS·CAESAR·TI·AVG·F·DIVI·AVG·N·
15
AGRIPPINA·M·F·GERMANICI·CAESARIS
16
TI·CLAVDIVS·CAESAR·AVG·P·M·TR·P·IMP·P·P·
S C
17
TI·CLAVDIVS·CAESAR·AVG·GERM·P·M·TR·P·IMP·P·P·
S·C
18
TI·CLAVDIVS·CAESAR·AVG·GERM·P·M·TR·P·IMP·P·P·
S·C
19
LIBERIS
AVG
COL·A·A·P·
20
TI·CLAVDIVS·CAESAR·AVG·
P·NR·
21
TI·CLAVDIVS...
P·IMP·P·P·COS·II·PON·M·TR·P·
S·C
22
23
S·P·Q·R·
P··P·
OB·C·S
EX
AERE
E·II

D · CLAVDIVS CAES·

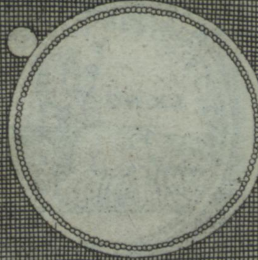

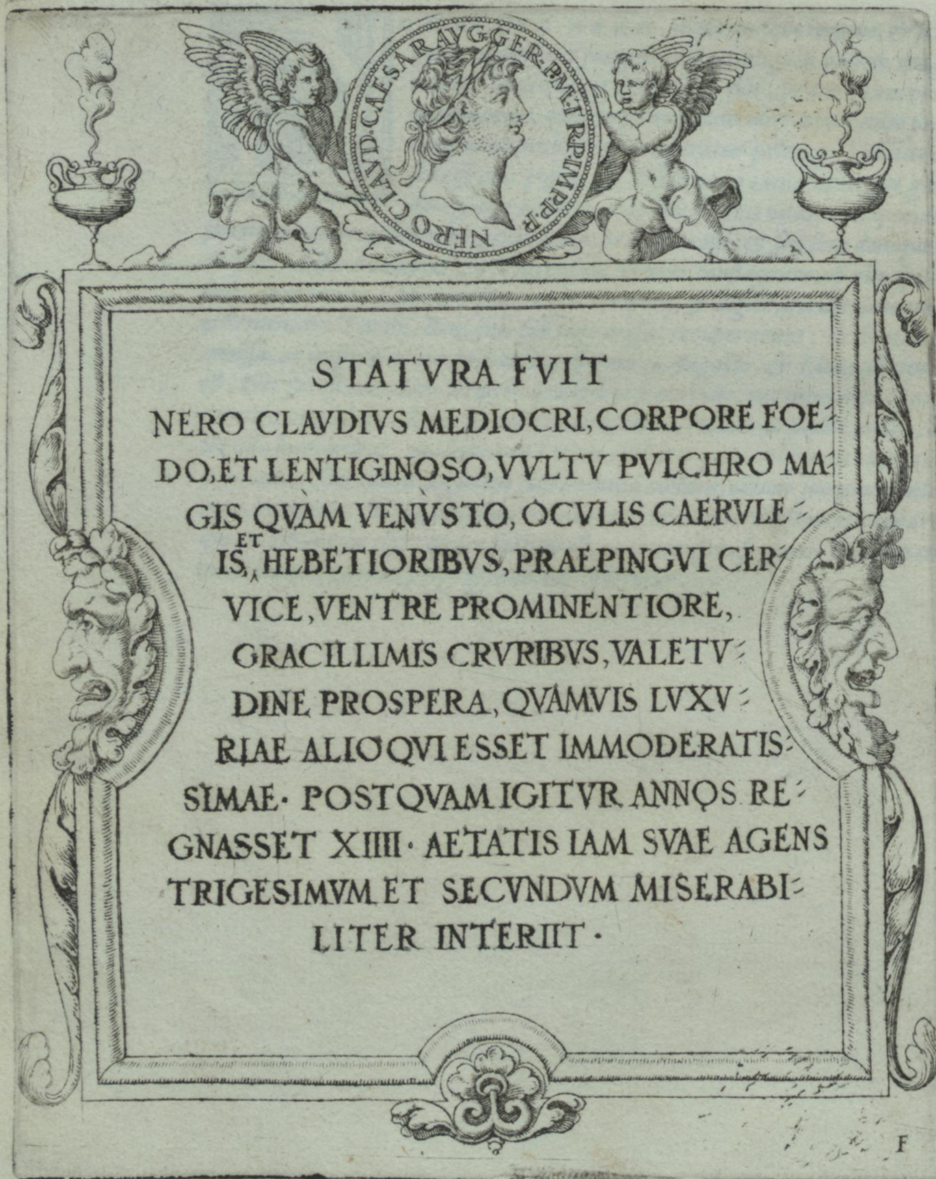
EX ARGENTO

CLAVDIVS CAES.
S·P·Q·R·
P· P·
OB·C·S·
PACI AVGVSTAE
CONSTANTIAE AVGVSTI
AGRIPPINAE AVGVSTAE
IMPER·RECEPT
NERO CLAVD CAES DRVSVS GERM PRINC IVVENT.
EX S C
DE BRITANNIS
EQVESTER
ORDO PRINCIPI
IVVENTVTIS
NERONI CLAVDIO DRVSO GERM·COS·DESIGNATO
EX
AVRO

DOMITIVS NERO.

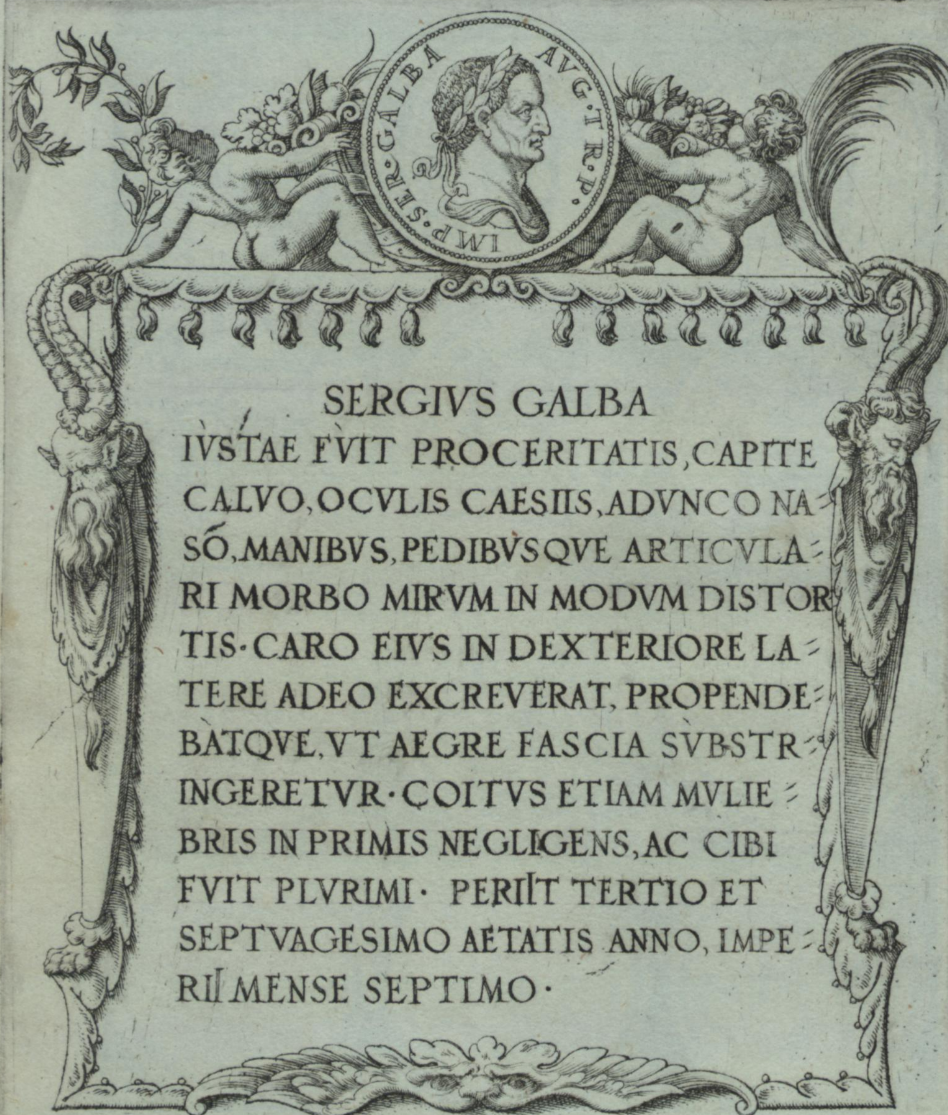

OMITIVS NERO, à quo quiſque impius, & ſceleratus cognomen ſumpſit, cum Caligula patruo magna morum ſimilitudine coniunctus fuit, præterquam primo quinquennio, quod in prouerbium abijt, uſque adeo per id tempus & probus, & temperatus princeps habitus eſt. ſed effrenis poſtea, & diſſolutus in omne uitiorum genus delapſus, paricidijs, rapinis, ſtupris uitam coinquinauit, ſenatores, amicos, fratrem, genitricem, præceptorem, & ſeipſum denique interfecit. Effera uoluptate, à ſe incenſam vrbem conflagrare ab alto ſpectabat. quæ omnia ſubſecuta ſunt magna imperij, & dignitatis detrimenta. Armeniam Parthi, Romanis ſub iugo miſſis, recuperarunt: & Britannia amiſſa, ac imperium è manibus ſucceſſorum, Auguſti, & Liuiæ abreptum eſt. Nec fas eſt mandare ſcriptis, quæ ipſe in ſe pertulit, nec immanem eius feritatem propalare. Reuocat enim matris honos, reclamat pudor uirilis, dolet læſa humanitas. quid mirum? nam turbata pax, religionis capita obtruncata, Dei cultus neglectus, iura omnia uiolata, odium ſenatus, amicorum, hominum, Deiq; in ipſum concitauere, ut merito ſeipſum non amaret, qui omnibus odio eſſet: quare factum eſt, ut conuerſo in ſe gladio, magna omnium lætitia, è medio proprijs manibus tolleretur.

NERO CLAVD. CAESAR AVG GER. P.M. TR. P. IMP. P.P.
STATVRA FVIT
NERO CLAVDIVS MEDIOCRI, CORPORE FOE-
DO, ET LENTIGINOSO, VVLTV PVLCHRO MA-
GIS QVAM VENVSTO, OCVLIS CAERVLE-
IS, ET HEBETIORIBVS, PRAEPINGVI CER-
VICE, VENTRE PROMINENTIORE,
GRACILLIMIS CRVRIBVS, VALETV-
DINE PROSPERA, QVAMVIS LVXV-
RIAE ALIOQVI ESSET IMMODERATIS-
SIMAE. POSTQVAM IGITVR ANNOS RE-
GNASSET XIIII. AETATIS IAM SVAE AGENS
TRIGESIMVM ET SECVNDVM MISERABI-
LITER INTERIIT.
F

NERO CLAVD.
SALVS
AVGVSTVS GERMANICVS
IVPPITER CVSTOS
VE STA
MAX TR P P PONTIF III
EX S C
ROMA
AVGVSTVS AVGVSTA
DCVR.
EX
ARGENTO

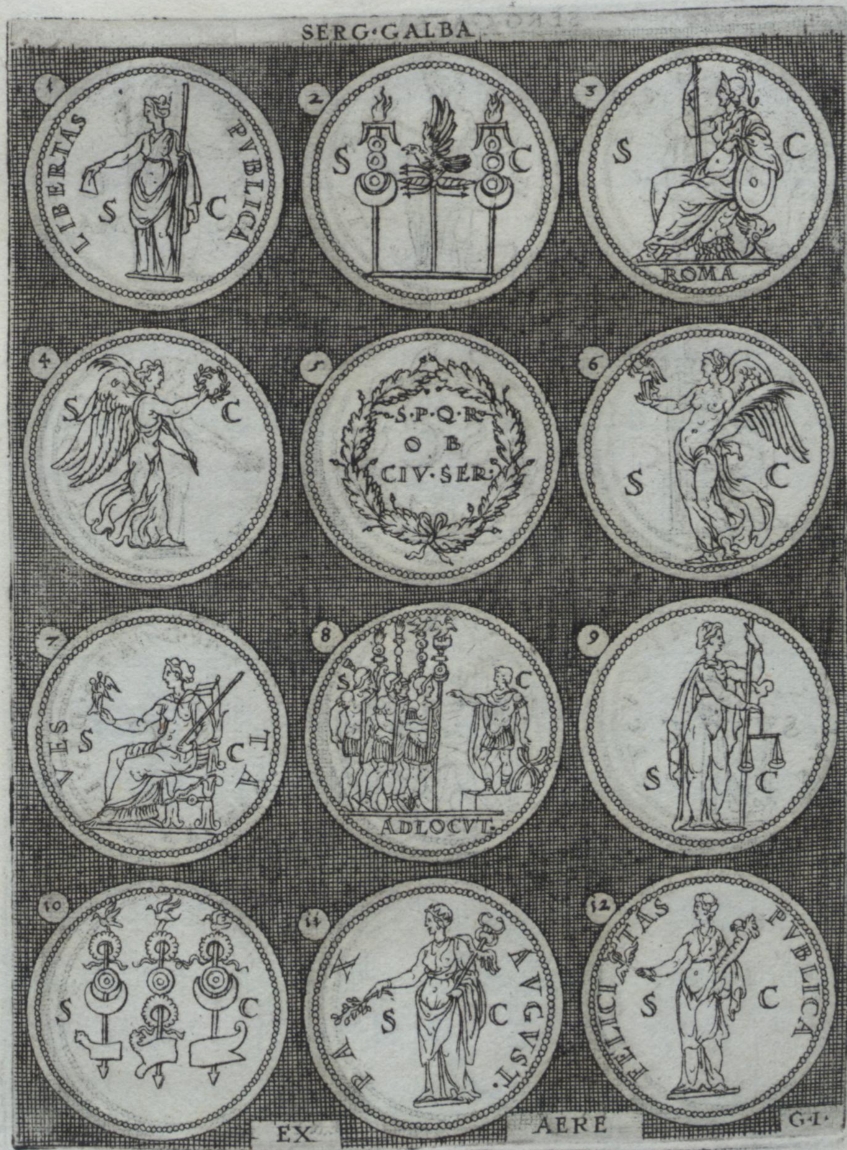

NERO CLAVD.
EX S C
PONTIF MAX TR P II PP
AVGVSTVS GERMANICVS
VES TA
PACE P R VBIQ PARTA IANVM CLVS
S C
IVPPITER CVSTOS
CONCORDIA AVGVSTA
ROMA
EX
AVRO
FFF I

IMP·SER·GALBA AVG·TR·P·
SERGIVS GALBA
IVSTAE FVIT PROCERITATIS, CAPITE
CALVO, OCVLIS CAESIIS, ADVNCO NA=
SŌ, MANIBVS, PEDIBVSQVE ARTICVLA=
RI MORBO MIRVM IN MODVM DISTOR=
TIS· CARO EIVS IN DEXTERIORE LA=
TERE ADEO EXCREVERAT, PROPENDE=
BATQVE, VT AEGRE FASCIA SVBSTR=
INGERETVR· COITVS ETIAM MVLIE=
BRIS IN PRIMIS NEGLIGENS, AC CIBI
FVIT PLVRIMI· PERIIT TERTIO ET
SEPTVAGESIMO AETATIS ANNO, IMPE=
RII MENSE SEPTIMO·
G

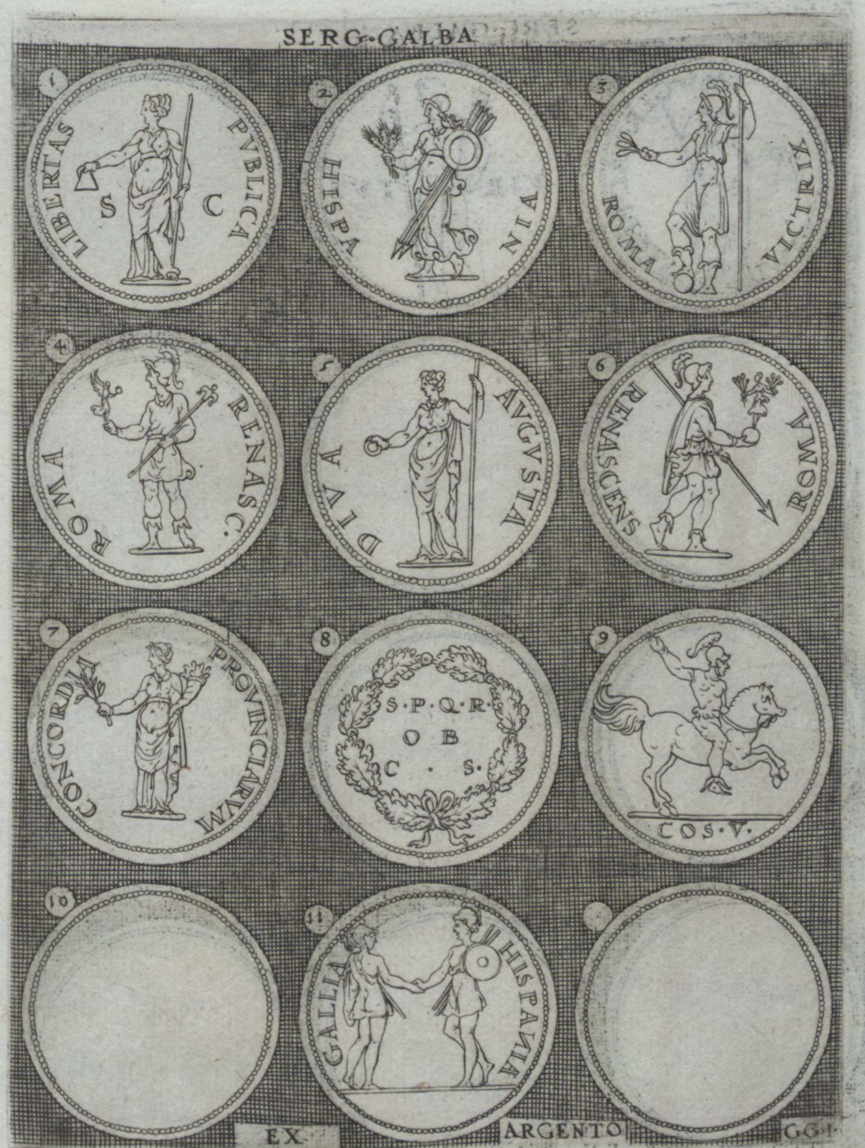
SERVIVS GALBA.

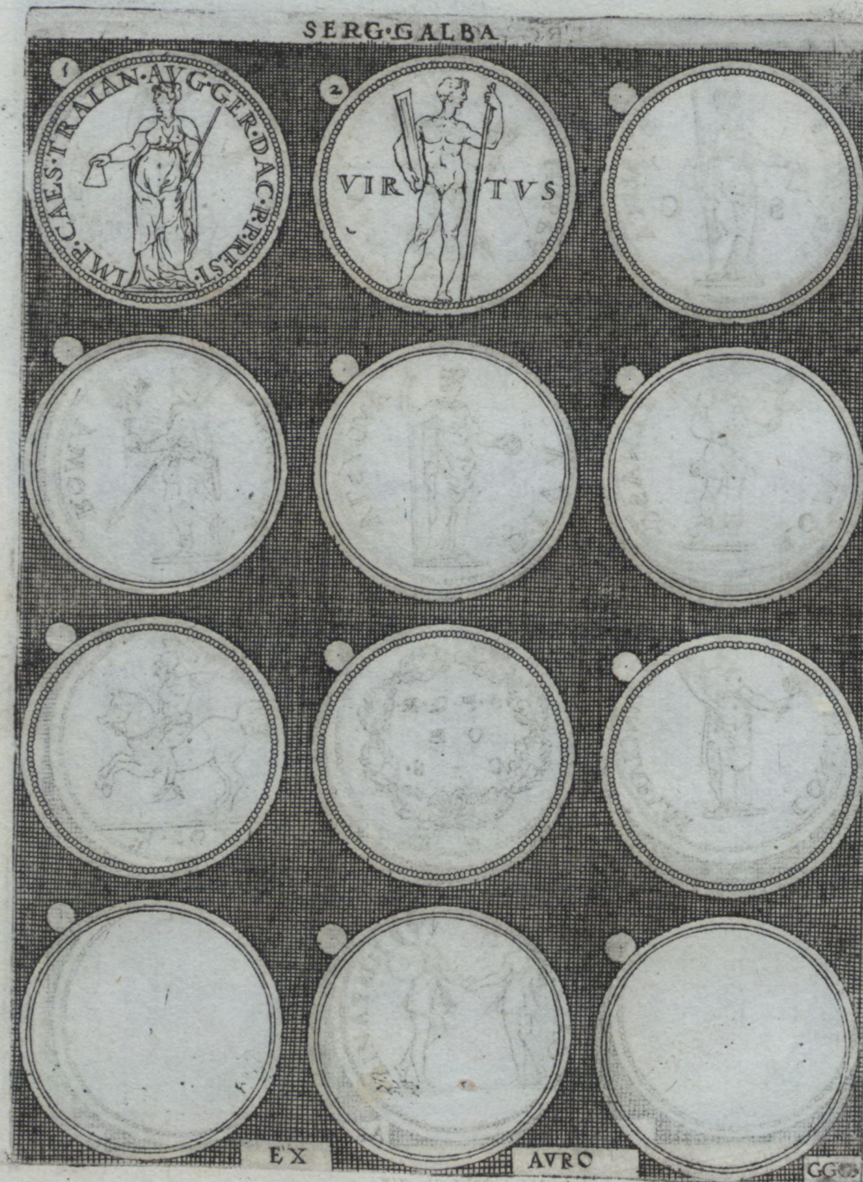

ERVIVS GALBA *nobilitate Sulpitiorum insignis, in re militari præclarus, in administratione ciuili prudens, in Hispania à militibus Imperator declaratus est, seueras militiæ leges tulit frugi princeps initio uisus est, sed postea declarauit, quàm periculosum sit principes alienis omnino inniti consilijs. nam se ita trium libidini totum dedit, ut non unus, sed plures, qui deliberarent, uideretur. modo enim T. Iunio, sordidissimo homini, modo Cornelio Laconi, insolentissimo scurræ, modo Icello ignobilissimo liberto, sese tradebat, ut nil esset inconstantius, & mutabilius, quàm eius consilia, & decreta. O miseros principes, quibus adsunt huiusmodi consultores: ò afflictos populos, quibus præsunt huiusmodi principes. cum igitur alienos errores proprios sibi fecisset, pœnarum quoque particeps effectus est. eo enim militum plausu, quo imperium assequutus est, in odium conuerso, occiditur in foro, Syluio Othone suadente. amputatum, & uenditum caput, successori imperium, & necem reliquit.*

SERG·GALBA
LIBERTAS PVBLICA
S C
S C
S C
ROMA
S C
S·P·Q·R·
O B
CIV·SER·
S C
VES TA
S C
S C
ADLOCVT·
S C
S C
PAX AVGVST·
S C
FELICITAS PVBLICA
S C
EX
AERE
G·I·

SERG·GALBA
13 CONCORD AVG. S C
14 ROMA R XL. S C
15 S C RO MA
16 S C AVGVSTA
17 S·C
18 PAX AVGVST.
19 SALVS AVGVSTI S C
20 HISPANIA CLVNIA SVL. S·C
21 IMP·D·CAES·DIVI·VESP·AVG·RESTI· S C
EX AERE
G·II

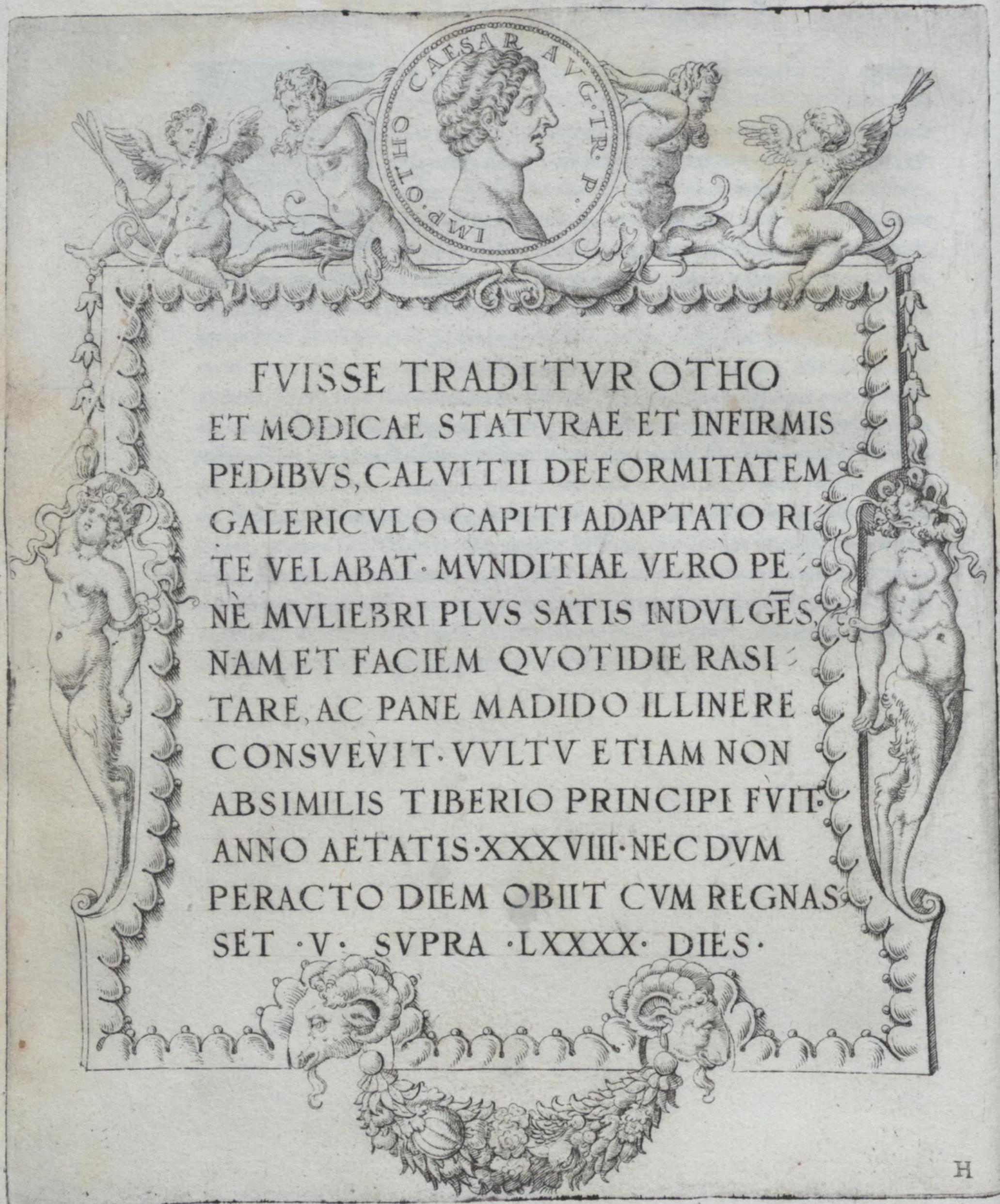

SERG·GALBA
LIBERTAS PVBLICA
S C
HISPA NIA
ROMA VICTRIX
ROMA RENASC.
DIVA AVGVSTA
RENASCENS ROMA
CONCORDIA PROVINCIARVM
S·P·Q·R·
OB
C. S.
COS·V.
GALLIA HISPANIA
EX ARGENTO
GG i

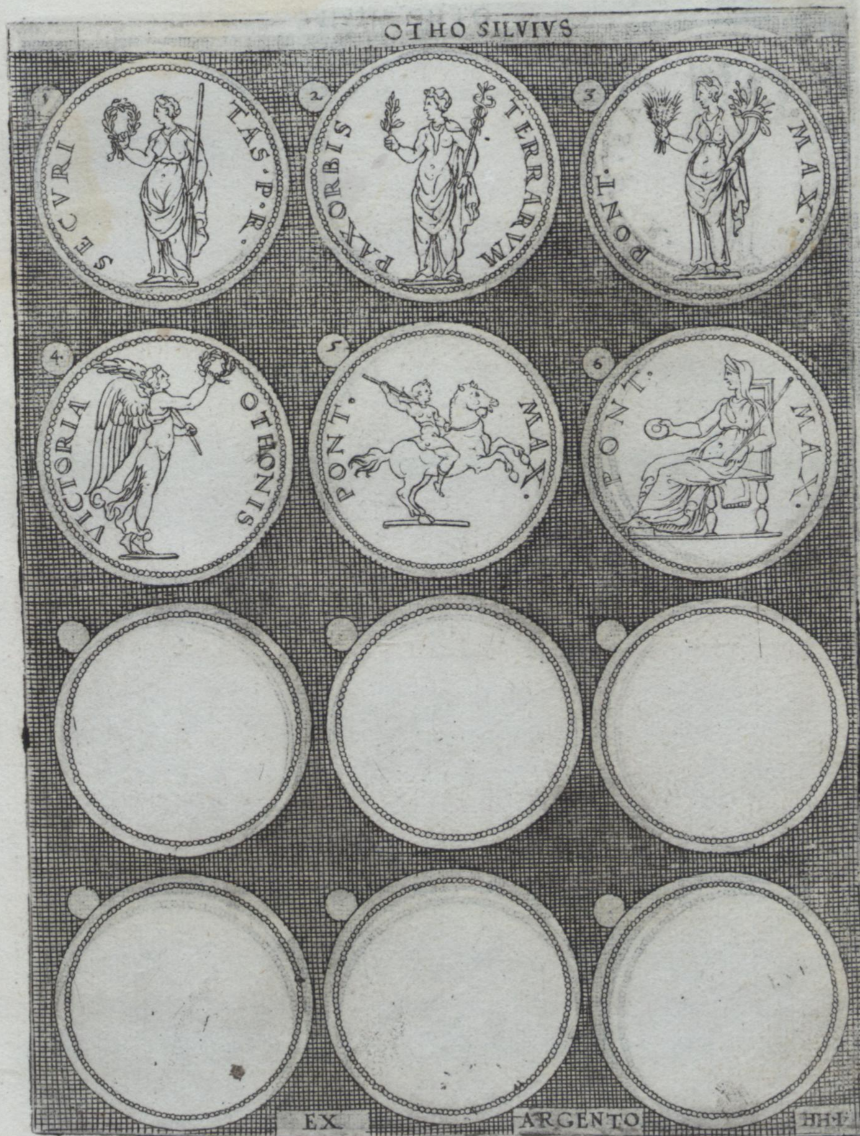

SERG·GALBA
IMP·CAES·TRAIAN·AVG·GER·DAC·P·P·REST·
VIR TVS
EX
AVRO

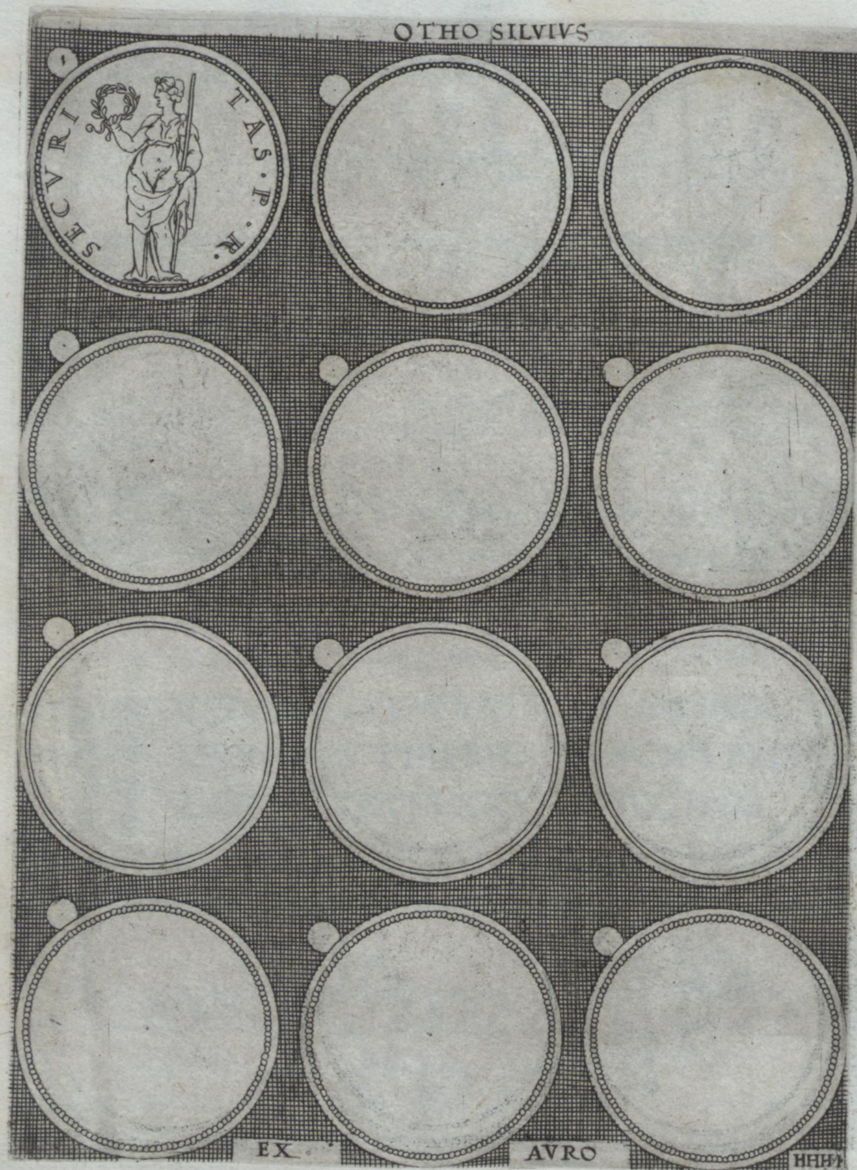
OTHO SYLVIVS.

THO SYLVIVS, *breuitate imperij vix agnitus Imperator, quarto regni mense seipsum vita priuauit. nobilis tamen fuit, vtpote qui ab antiquis Syluijs Ferentinis originem duxit. Seuerus item rerum administrator, & iudex, & sententiarum suarum immutabilis executor. Meruit propterea, decernente senatu, in monte Palatino vt sibi insolita honoris significatione statua statueretur, ornatáq; oratione à Claudio publice laudaretur, quia aduersus eum conspirantem quendam equitem Romanum deprehenderat, & manifestum fecerat. hic uellem considerari, quàm incertæ uiæ, quàm dubij sint hominum exitus: nam primis annis nemo fuit Othone rerum profusior, in contumelias magis pronus, Neroni ob similitudinem morum gratior, proprij quoque patris iudicio detestabilior: sed postquam imperij clauum tenere cœpit, nemo Othone munificentior, nemo militibus facilior, nemo concordiæ studiosus magis habitus est. Regnum certe præcessoris morte obtinuerat, sed Imperator factus omnia ex senatus, voluntate facere decreuerat. Cæterum usque adeo bellum odisse cœpit, vt cum Vitellium in Germania bellum, quod prius inauspicatum gesserat, parare iterum cerneret, & propterea cædes ciuium utrinque maximas imminere, sponte sibi, certoq; animi consilio necem intulerit, se indignum esse clamans, ut eius causa ciuile bellum denuo instrueretur. Multi dolore mortis illius lacrymis confecti, multi quoque seipsos interfecerunt.*

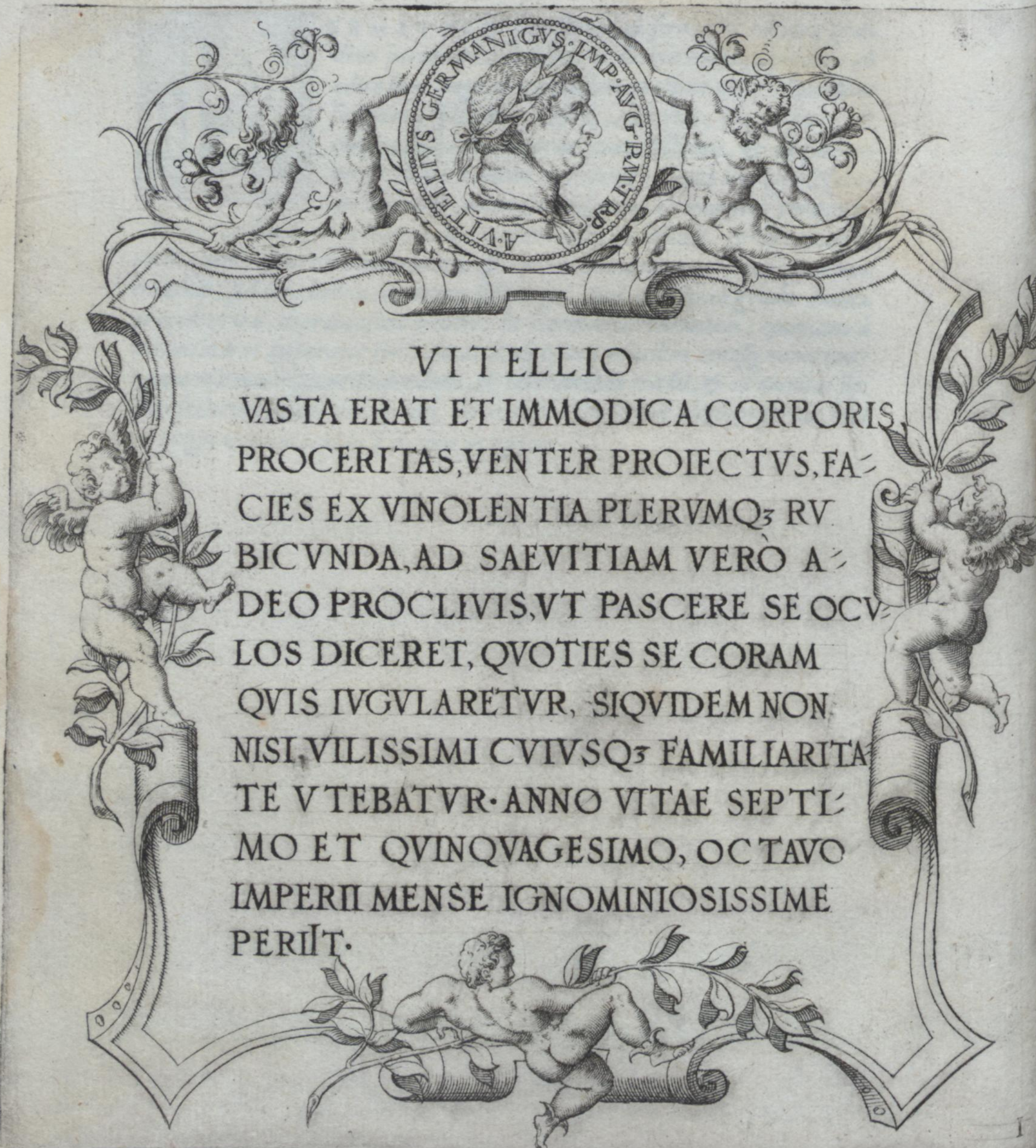

IMP·OTHO CAESAR AVG·TR·P.
FVISSE TRADITVR OTHO
ET MODICAE STATVRAE ET INFIRMIS
PEDIBVS, CALVITII DEFORMITATEM
GALERICVLO CAPITI ADAPTATO RI
TE VELABAT· MVNDITIAE VERO PE
NE MVLIEBRI PLVS SATIS INDVLGĒS,
NAM ET FACIEM QVOTIDIE RASI
TARE, AC PANE MADIDO ILLINERE
CONSVEVIT· VVLTV ETIAM NON
ABSIMILIS TIBERIO PRINCIPI FVIT·
ANNO AETATIS·XXXVIII·NEC DVM
PERACTO DIEM OBIIT CVM REGNAS
SET ·V· SVPRA ·LXXXX· DIES·
H

OTHO SILVIUS
1
SECVRI TAS·P·R·
2
PAX ORBIS TERRARVM
3
PONT· MAX·
4
VICTORIA OTHONIS
5
PONT· MAX·
6
PONT· MAX·
EX
ARGENTO
HH·F·

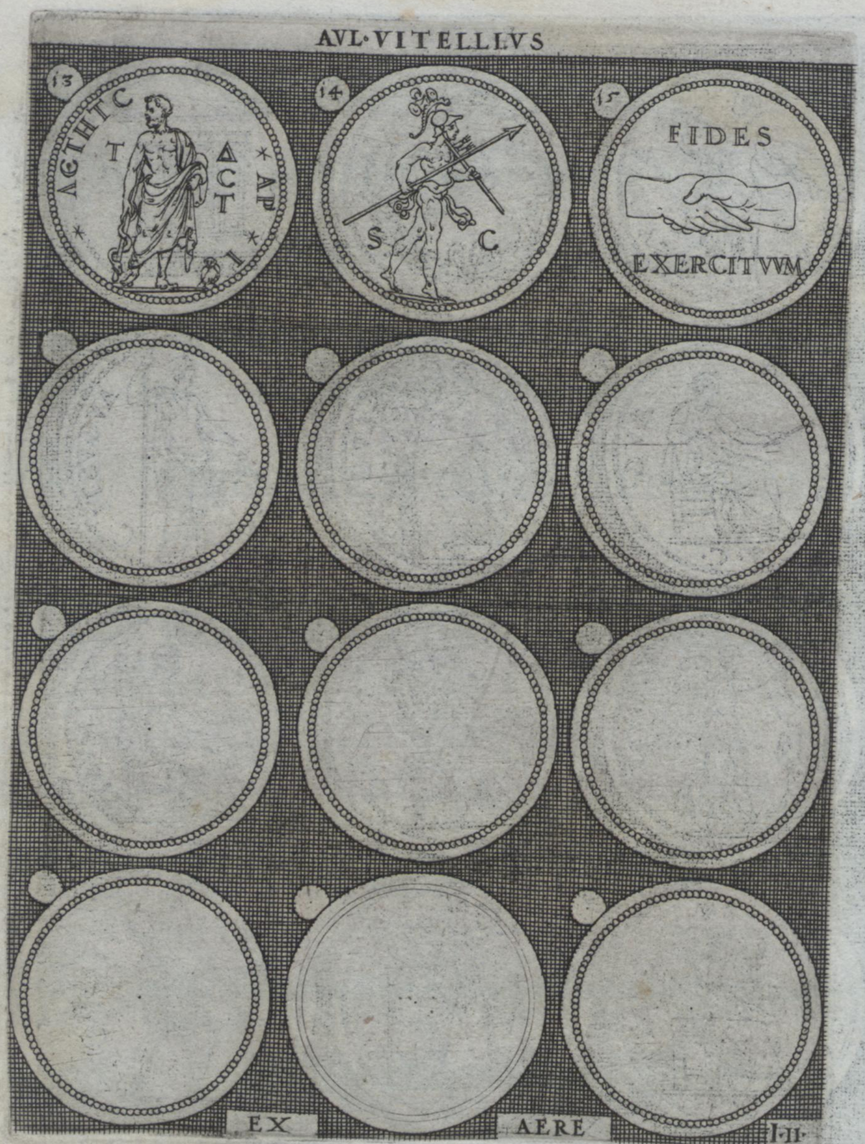

OTHO SILVIVS
SECVRI TAS P. R.
EX
AVRO
HHHH

VITELLIVS.

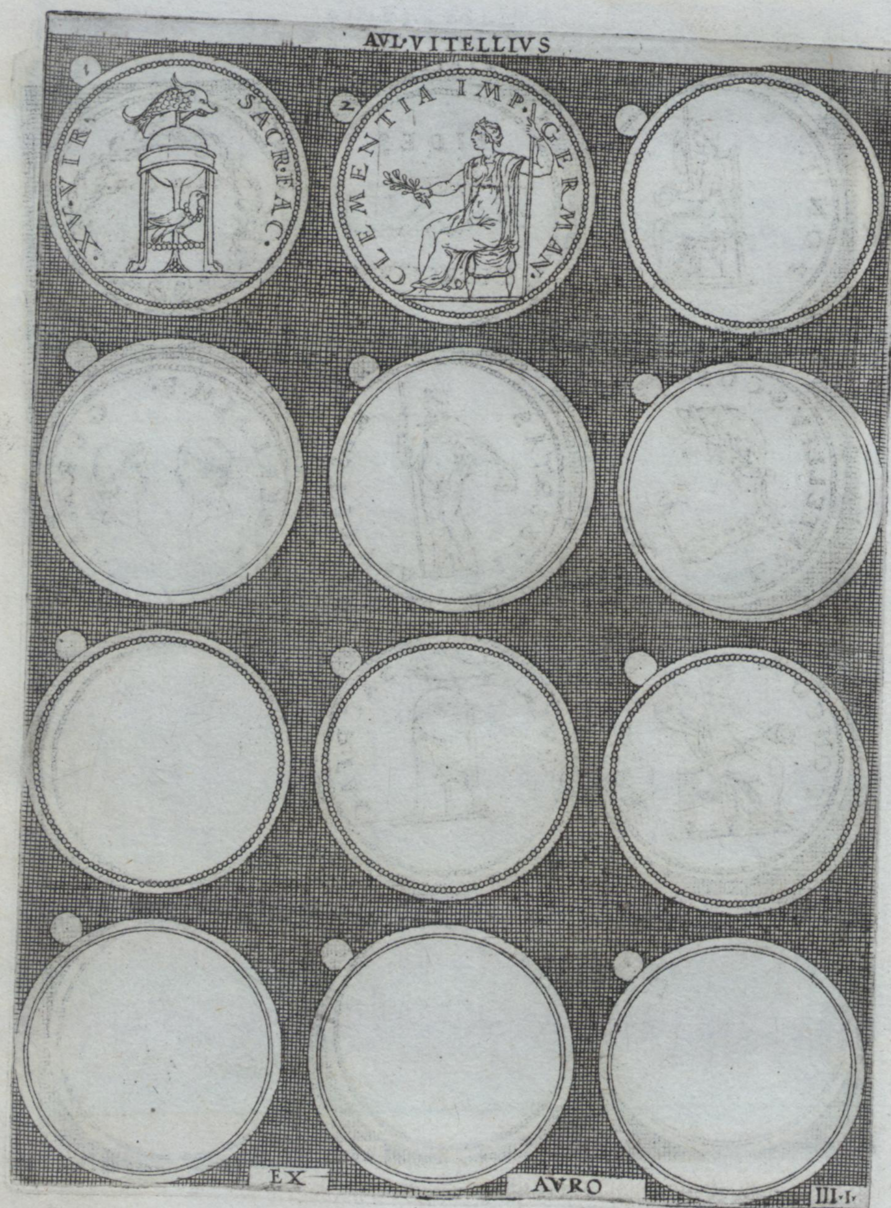

ERMITTIT *sæpe Deus ad summum imperij gradum peruenire nonnullos, ut diuina iustitia tanquam ab edito loco longe ab hominibus prospici possit. Vitellius sanguinis splendore illustris, auaritia, crudelitate, & turpitudine uitæ obscurus, cum doctrina, & eloquentia peruersitatem animi coniunxit, & non impiger Neronis imitator, omnia iura diuina, & humana peruertit. Amicos cædibus, templa incendijs, urbem uastitate afflixit. & in tantum omni genere uitiorum coinquinatus est, ut non homo nequam, non tyrannus immitis, sed fera bellua, & atrox factus sit. Sed ecce lento gradu diuina procedens ira, deprehensum in urbe, ex Germania redeuntem, quoniam à suis militibus Imperator electus erat, Vespasiani militibus antesignanis tanquam uile mancipium illudendum, & lacerandum tradit, & ut meritas suorum scelerum pœnas det, ortusq; sui portentis finem non alienum faciat, multis plagis exanimatus in Tiberim proijcitur.*

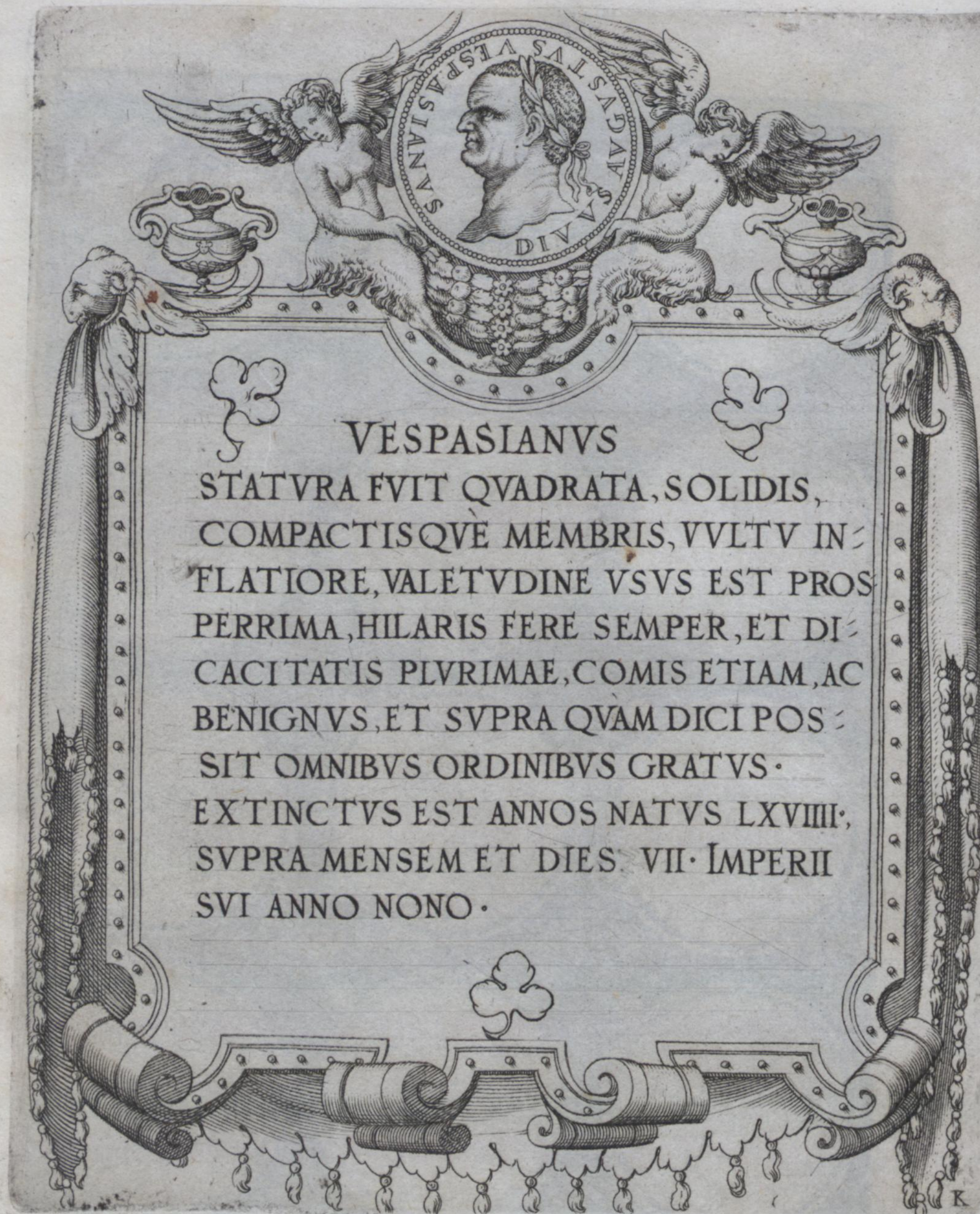

A·VITELLIVS GERMANICVS IMP AVG P M TR P
VITELLIO
VASTA ERAT ET IMMODICA CORPORIS
PROCERITAS, VENTER PROIECTVS, FA-
CIES EX VINOLENTIA PLERVMQ; RV
BICVNDA, AD SAEVITIAM VERO A-
DEO PROCLIVIS, VT PASCERE SE OCV-
LOS DICERET, QVOTIES SE CORAM
QVIS IVGVLARETVR, SIQVIDEM NON
NISI VILISSIMI CVIVSQ; FAMILIARITA-
TE VTEBATVR· ANNO VITAE SEPTI-
MO ET QVINQVAGESIMO, OCTAVO
IMPERII MENSE IGNOMINIOSISSIME
PERIIT·
1

AVL·VITELLIVS
PAX AVGVST·
S C
S·P·Q·R·
OB
C·S·
S C
PROVIDEN
CONCORDIA AVG·
S·C·
VICTORIA AVGVSTI
VIC AVG
S C
AEQVITAS AVGVSTI
S C
VICTORIA AVGVSTI
CONCORDIA PRINC·
CONCORDIA AVGVSTI
S·C·
MAT·AVG·MAT·SEN·MAT·PATR·
S·C·
HONOS ET VIRTVS
S·C·
MARS VICTOR
S C
EX AERE
I·I·

AVL·VITELLIVS
13
14
15
S C
FIDES
EXERCITVVM
EX
AERE
I·II·

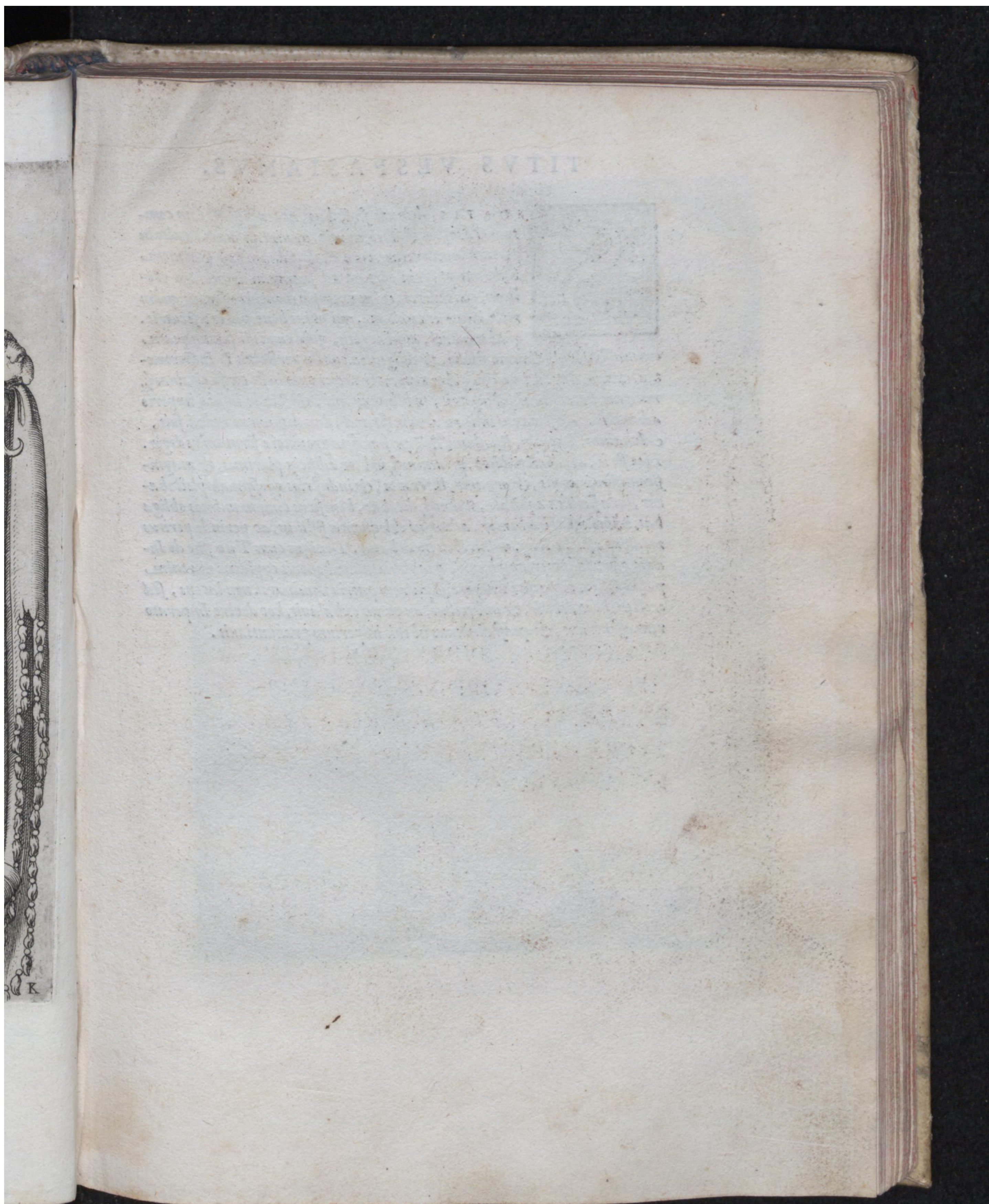

AVL·VITELLIVS
PONT. MAXIM.
FIDES
EXERCITWM
S·P·Q·R·
OB
C· S.
L·VITELLIVS·COS·III·CENSOR·
LIBERTAS RESTITVTA
IMP. GERMAN.
LIBERI
CONCOR DIA·P·R·
XV·VIR SACR·FAC·
EX
ARGENTO

AVL·VITELLIVS
XV·VIR SACR·FAC·
CLEMENTIA IMP·GERMAN·
EX
AVRO
III·I·

VESPASIANVS

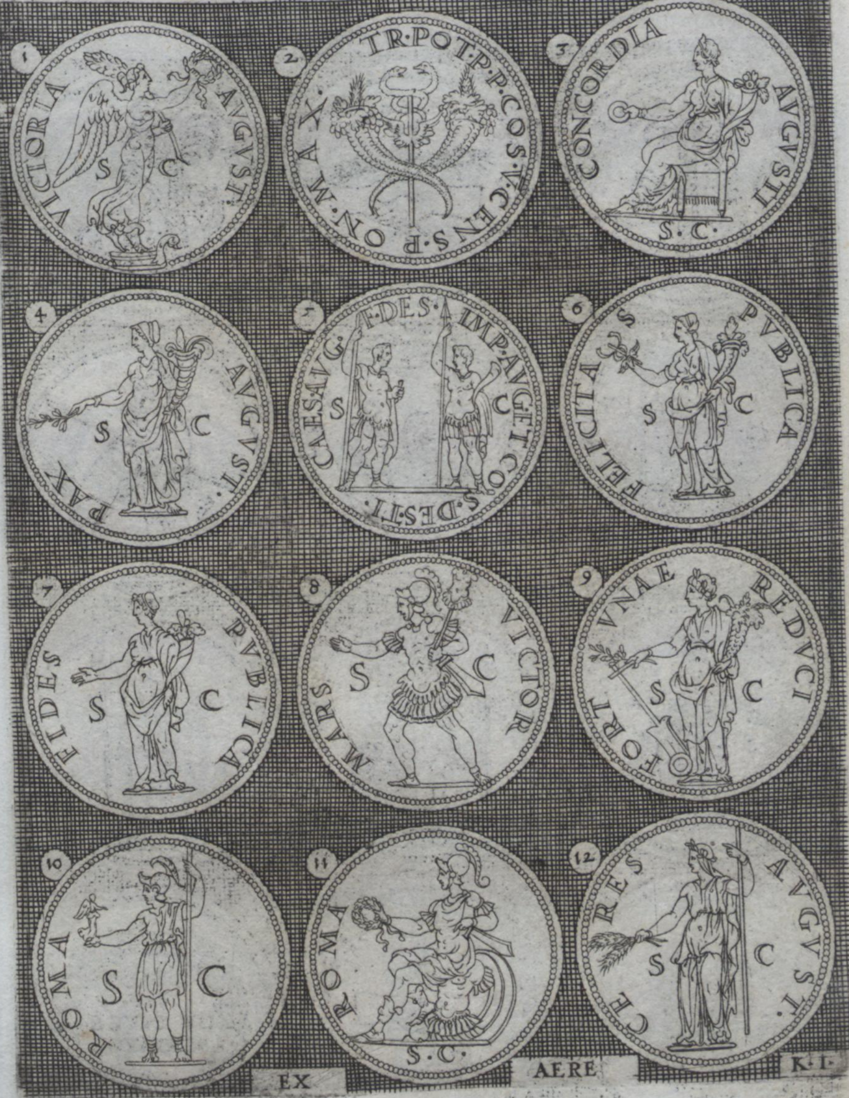
STATVRA FVIT QVADRATA, SOLIDIS,
COMPACTISQVE MEMBRIS, VVLTV IN=
FLATIORE, VALETVDINE VSVS EST PROS
PERRIMA, HILARIS FERE SEMPER, ET DI=
CACITATIS PLVRIMAE, COMIS ETIAM, AC
BENIGNVS, ET SVPRA QVAM DICI POS=
SIT OMNIBVS ORDINIBVS GRATVS·
EXTINCTVS EST ANNOS NATVS LXVIIII·,
SVPRA MENSEM ET DIES VII· IMPERII
SVI ANNO NONO·

TITVS VESPASIANVS.

EDATIS demum fluctibus, ac tempestate iam commutata uisum est Deo, ut reip. nauis tanquam ex alto in portum inueheretur, cum Vespasianum post Othonem Syluium propria uirtute ad summum imperium euectum, concederet. cuius exemplo moneri possumus, quàm recte imperare ualeat, qui prius bene parere sciuerit. quid enim rei, quid negotij, quid curæ illi fuit unquam commissum, quin summo studio, & diligentia cuncta perfecerit? In Germania, & in Anglia cum esset gubernator, ter decies cum hoste conflixit, duasq; nationes ferocissimas subiugauit, urbibus uiginti, & Vecte insula imperio adiunctis. Africanas inde res administrauit, dux demum in Iudæa fuit, Achaiam, Lyciam, Rhodum, Byzantiumq; in prouinciæ formam redegit. Hæc foris, at domi publice, priuatimq; urbem ædificijs plurimis, & magnificentissimis auxit, & ornauit, litteratos, & industrios quosque amplectebatur, iura summa æquitate, ordineq; dicebat, beneficijs ciuium animos obligabat, iniuriarum immemor, aduersus obloquentes festiuus, ac perinde peritus medicus afflictæ Reip. uulneribus medebatur. Denique cum Tito filio de Iudæis gloriosissime triumphauit, quamminimum honoris cupidus: uix enim passus est extremo uitæ tempore se patrem patriæ nominari. non iacens, sed erectus, licet debilis, & imbecillus, animam exhalauit, hoc decere Imperatorem asseuerans, & quasi diuinans liberis imperium prænuntiauit.

D · VESPASIANVS AVG ·
1
VICTORIA AVGVST
S C
2
TR·POT·P·P·COS·V·CENS·P·ON·MAX·
3
CONCORDIA AVGVSTI
S·C·
4
PAX AVGVST.
S C
5
CAESAVG·F·DES IMP·AVG·F·T·COS·DES·IT·
S C
6
FELICITAS PVBLICA
S C
7
FIDES PVBLICA
S C
8
MARS VICTOR
S C
9
FORTVNAE REDVCI
S C
10
ROMA
S C
11
ROMA
S·C·
12
CERES AVGVST.
S C
EX
AERE
K·I·

D·VESPASIANVS AVG.
IVDAEA CAPTA
S·C·
FIDES PVBL.
S·C·
IVDAEA CAPTA
S·C
SALVS AVGVSTA
S·C·
ROMA RES VRGES
S·C·
S C
PAX AVGVST.
S C
IVDAEA CAPTA
S·C·
AEQVITAS AVGVSTI
S C
S C
FIDES EXERCITVVM
S·C·
S·P·Q·R·
P·P·
OB CIVES
SERVATOS
EX
AERE
K·II·

D·VESPASIANVS AVG·
25
VICTORIA AVGVSTI
S·C·
26
S C
PROVIDEN.
27
PAX AVG.
S C
28
S·C
29
30
31
32
VICTOR AVGVSTI
S·C·
33
AEQVITAS AVGVSTI
S C
34
IMP·CAES·VESPASIANVS·AVG·
35
PON·M·TR·P·P·P·COS·III·
S C
36
S C
EX
AERE

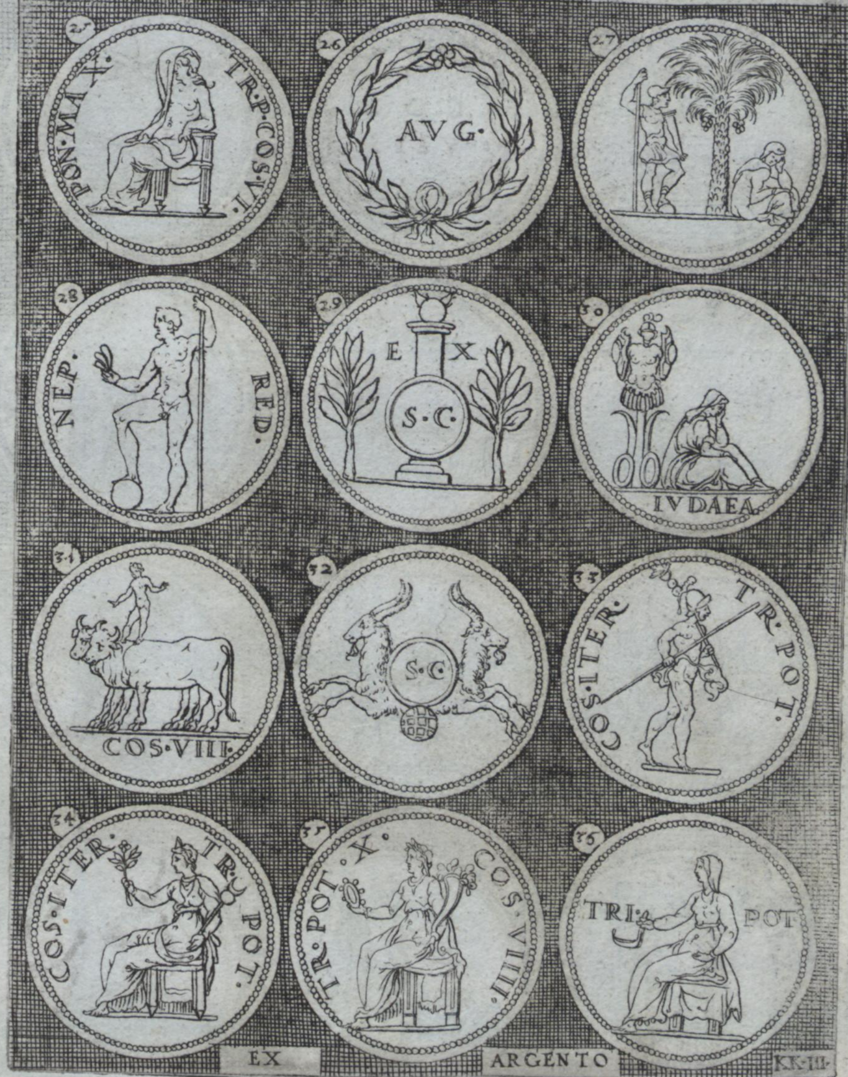

D·VESPASIANVS AVG·
37
S C
VESTA
38
ΚΡΑΤΟΡΟΣ·ΤΙΤΟΥΚΑΙΣΑΡΟΣ
39
TVTELA AVGVSTI
S·C·
40
ΚΟΙΝΟΝΚΥΠΡΙΩΝ
41
PAX AVG.
S·C·
EX
AERE
K.IIII

D. VESPASIANVS AVG.

D· VESPASIANVS AVG·
COS· VIII·
PON· MAX· TR·P·COS·VI·
EX SC
COS·V·
FIDES PVBL·
ЄΤΟΥϹ ΙΛΠΟΥ
COS· ITER· TR·POT·
TR·P·COS·V· PON· MAX·
CONCORDIA AVG·
PON·MAX· TR·P·COS·VI·
CAESAR AVG·COS· CAESAR AVG·F·R·P·
IOVIS CVSTOS
EX ARGENTO
KK·II·

D· VESPASIANVS AVG·

EX ARGENTO

D · VESPASIANVS AVG ·

37 TITVS ET DOMITIAN · CAES · PRIN · IV ·

38 COS · VIII ·

39 COS · VIII ·

40 RVP

41 COS · V ·

42 CERES AVGVST ·

43 NC POVA COV

44

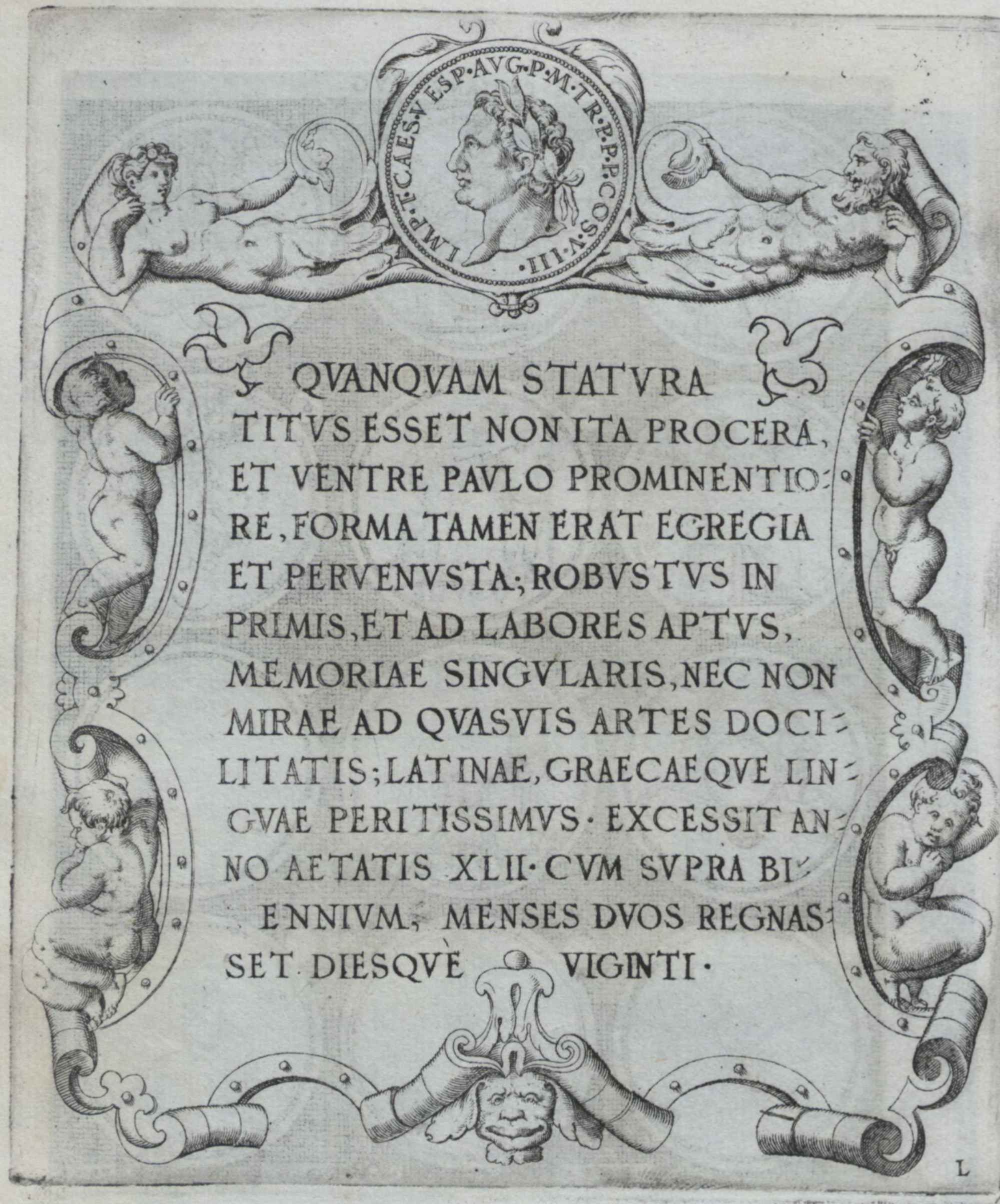
45 PACI AVGVSTAE

46 TR · P · X · IMP · XV · COS · VIII · P · P ·

47 VES TA

EX · ARGENTO

D · VESPASIANVS AVG ·
PACI AVGVSTI
EX
S · C ·
PON · MAX · TR · P · COS · VI ·
TRI · POT · II · COS · III · P · P ·
COS · VIII
VIC · AVG ·
S · C ·
IVDAEA
EX
AVRO

IMP·T·CAES·VESP·AVG·P·M·TR·P·P·P·COS·VIII
QVANQVAM STATVRA
TITVS ESSET NON ITA PROCERA,
ET VENTRE PAVLO PROMINENTIO:
RE, FORMA TAMEN ERAT EGREGIA
ET PERVENVSTA; ROBVSTVS IN
PRIMIS, ET AD LABORES APTVS,
MEMORIAE SINGVLARIS, NEC NON
MIRAE AD QVASVIS ARTES DOCI:
LITATIS; LATINAE, GRAECAEQVE LIN:
GVAE PERITISSIMVS· EXCESSIT AN:
NO AETATIS XLII· CVM SVPRA BI:
ENNIVM, MENSES DVOS REGNAS:
SET DIESQVÈ VIGINTI·
L

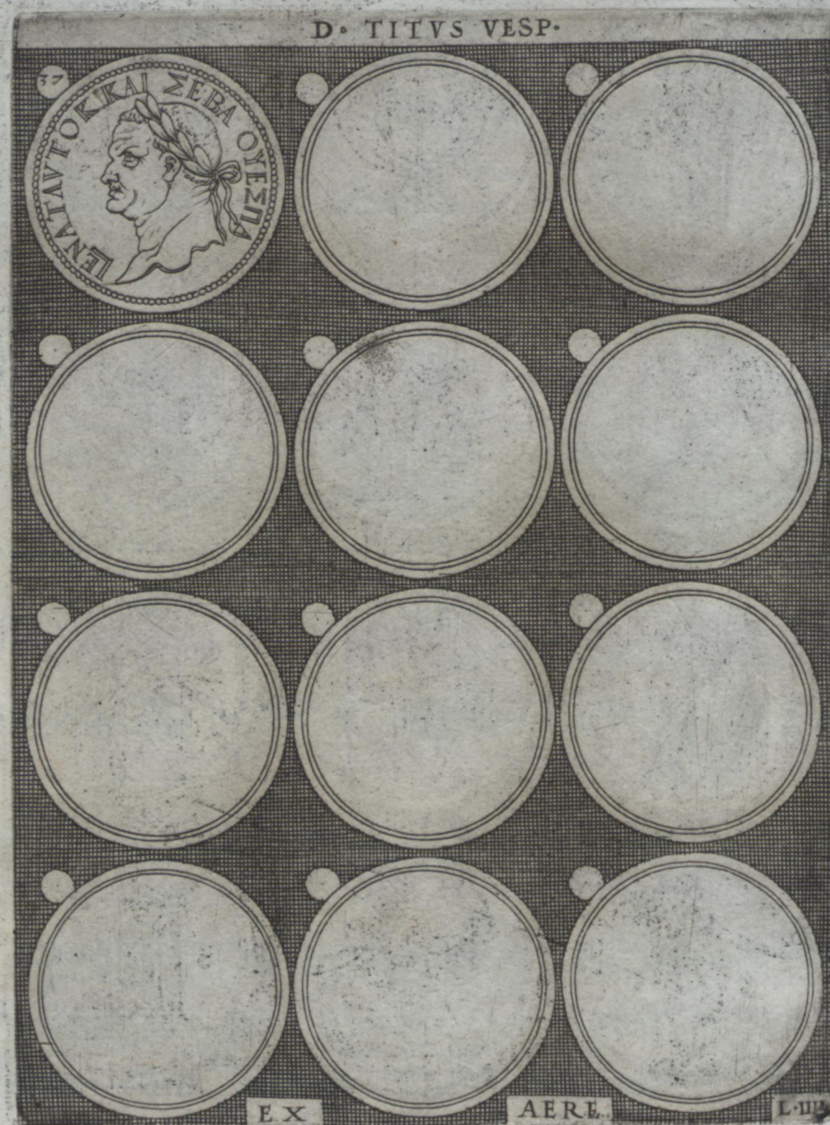
TITVS.

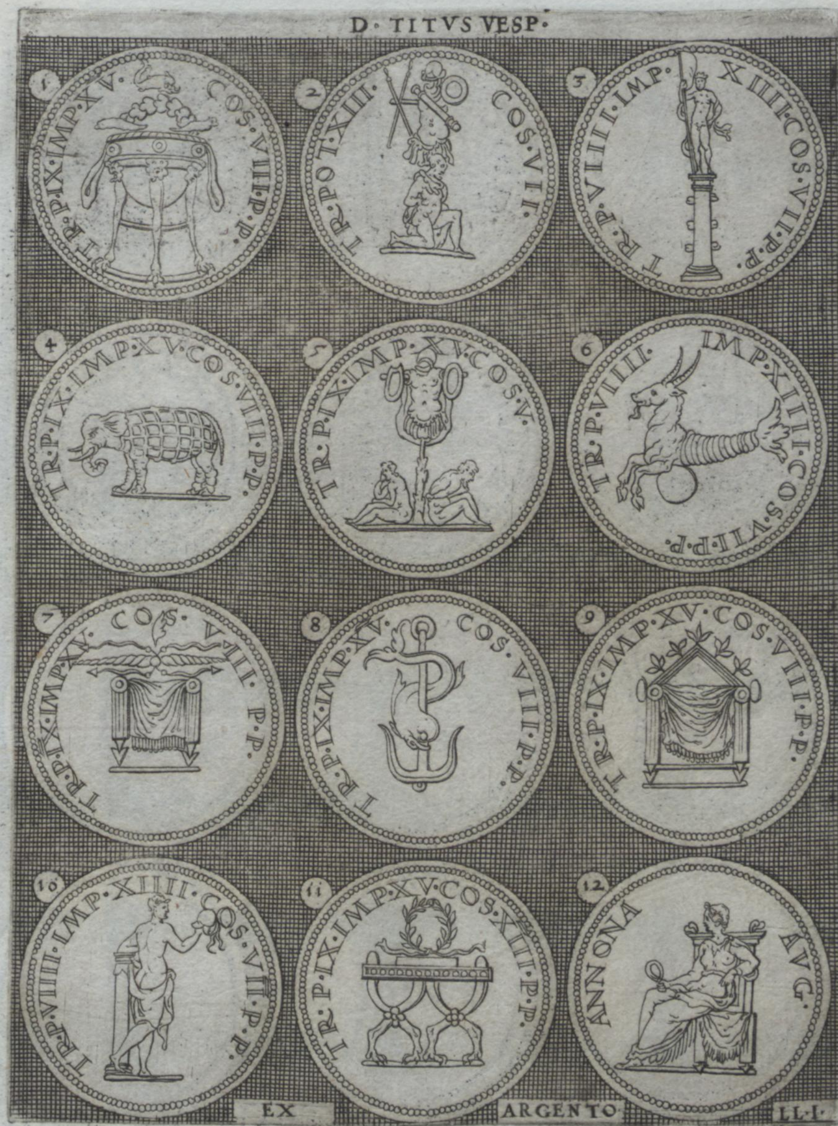
VAEDAM tanquam uitiorum nubecula, antequam Titus imperium assequeretur, longe uisa multos timore affecit, ne vrbs iterum in pristinas calamitates, ueluti tempestates incideret. sed omnis metus, perspecta & probata principis morum humanitate, ac vitæ integritate in lætitiam conuersus est: breuiq; factum est, vt humani generis deliciæ uocaretur. tot enim iustitiæ, temperantiæ, virtutis, & prudentiæ signa præbuit illustris ille princeps, vt uere Dei munere afflictis rebus concessus iudicari potuerit, quia Dei summi offensionum uindex anno imperij secundo perfidas Hierosolymas inaudito diuinæ ultionis spectaculo demolitus est. inde triumphum, & lauream summo omnium studio deportauit. cumq; honorifice, & præclare multa gessisset, paternæ virtutis comes etiam in morte fuit.

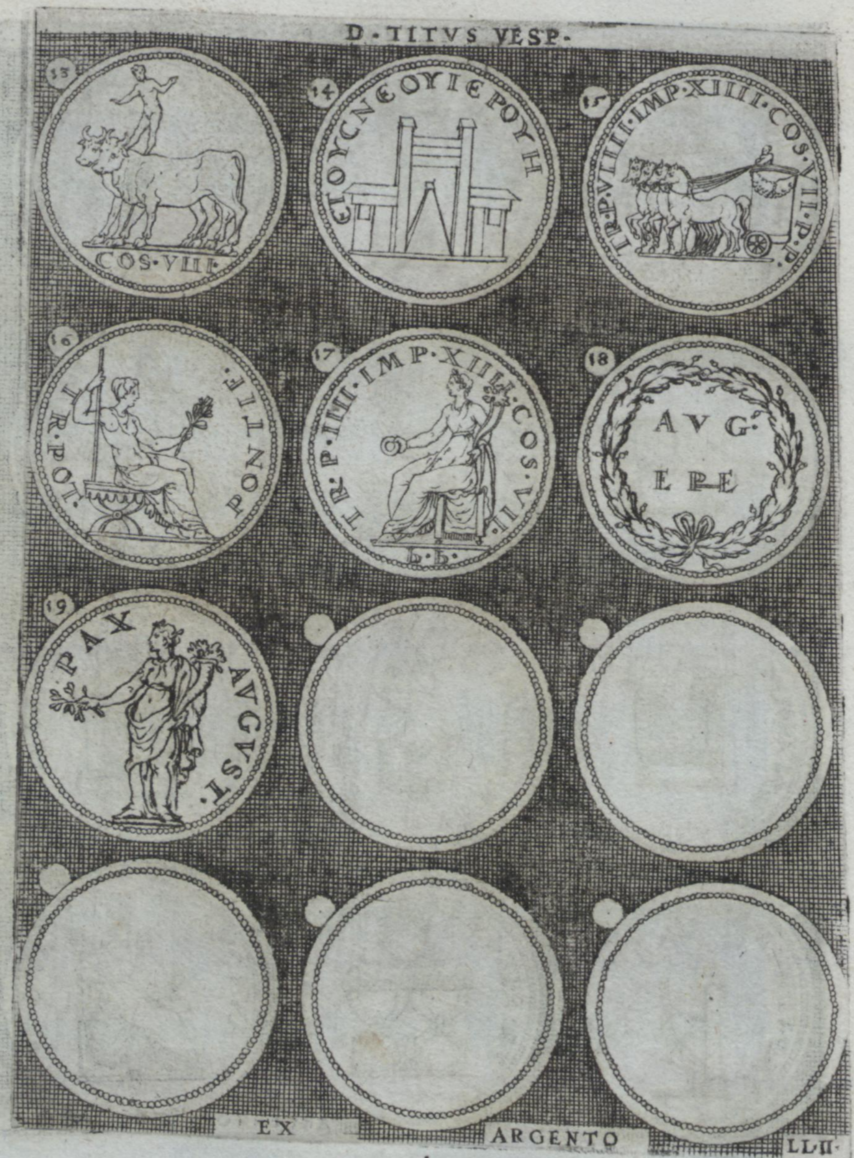

D· TITVS VESP·
1
VICTORIA AVG.
VIC AVG
S C
2
CAESAR·DOMITIANVS·DES·
S C
3
PAX·AVGVST·
S C
4
PROVIDEN· AVG·
S·C·
5
S C
ROMA
6
VICTORIA AVGVSTI
S·C·
7
FELICIT· PVBLICA
S C
8
S·C·
9
S·C·
10
SALVS AVG·
S·C·
11
CONCORDIA AVGVST·
S·C·
12
FELICITAS PVBLICA
S C
EX
AERE
L·I·

D·TITVS VESP·
13
VICTORIA AVG.
S C
14
IVD CAP.
S C
15
CERES AVGVST.
S C
16
S C
17
AETERNIT. AVG.
S C
18
ROMA
S C
19
VICTORIA AVGVST.
S C
20
S·C·
21
S C
22
CONG·TER·P·R·IMP·DAT.
S·C·
23
S·C·
24
ANNONA AVG.
EX
AERE
L·II

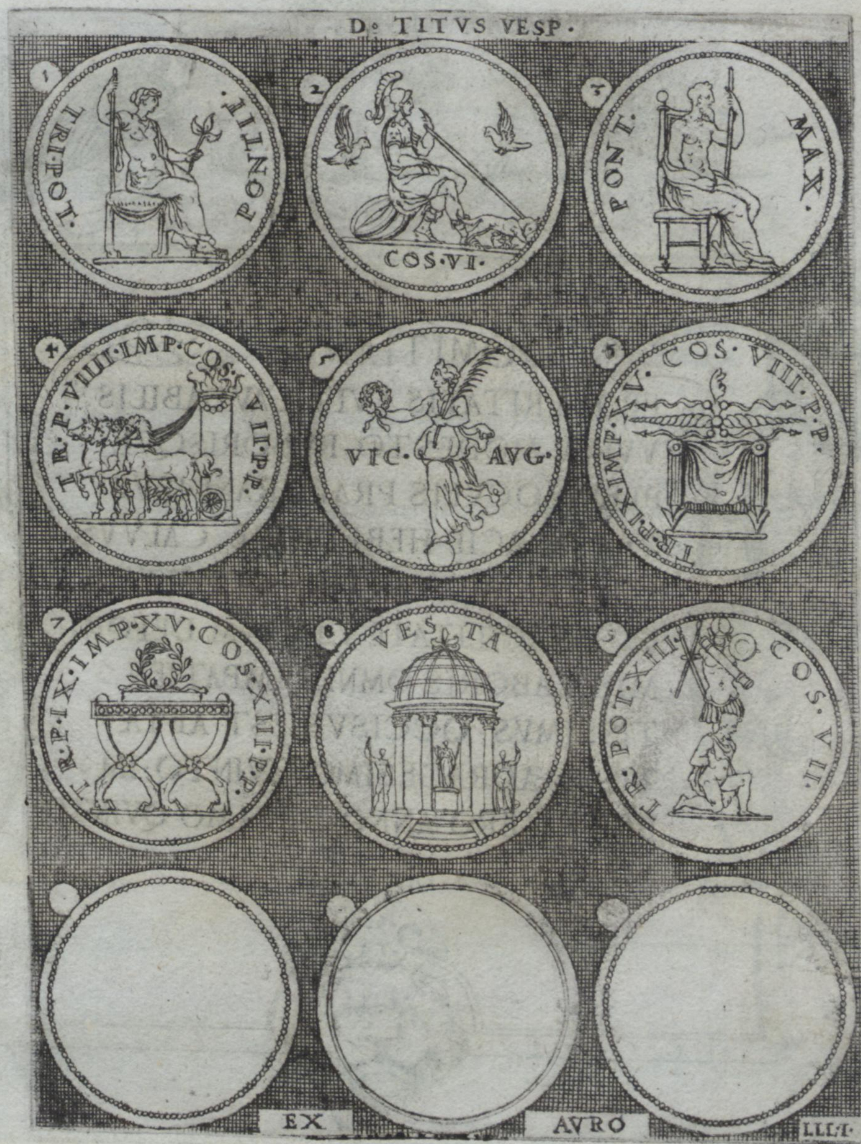

D· TITVS VESP·
25
VIRTVTI· AVGVSTI·
S C
26
S C
27
28
S C
29
GENIO· P·R·
S C
30
S C
VESTA
31
PIETAS AVGVSTA
S·C·
32
SECVRITAS· P·R·
S·C·
33
S C
34
PAX AVGVST·
S C
35
ROMA
S·C·
36
S C
EX
AERE
L· III·

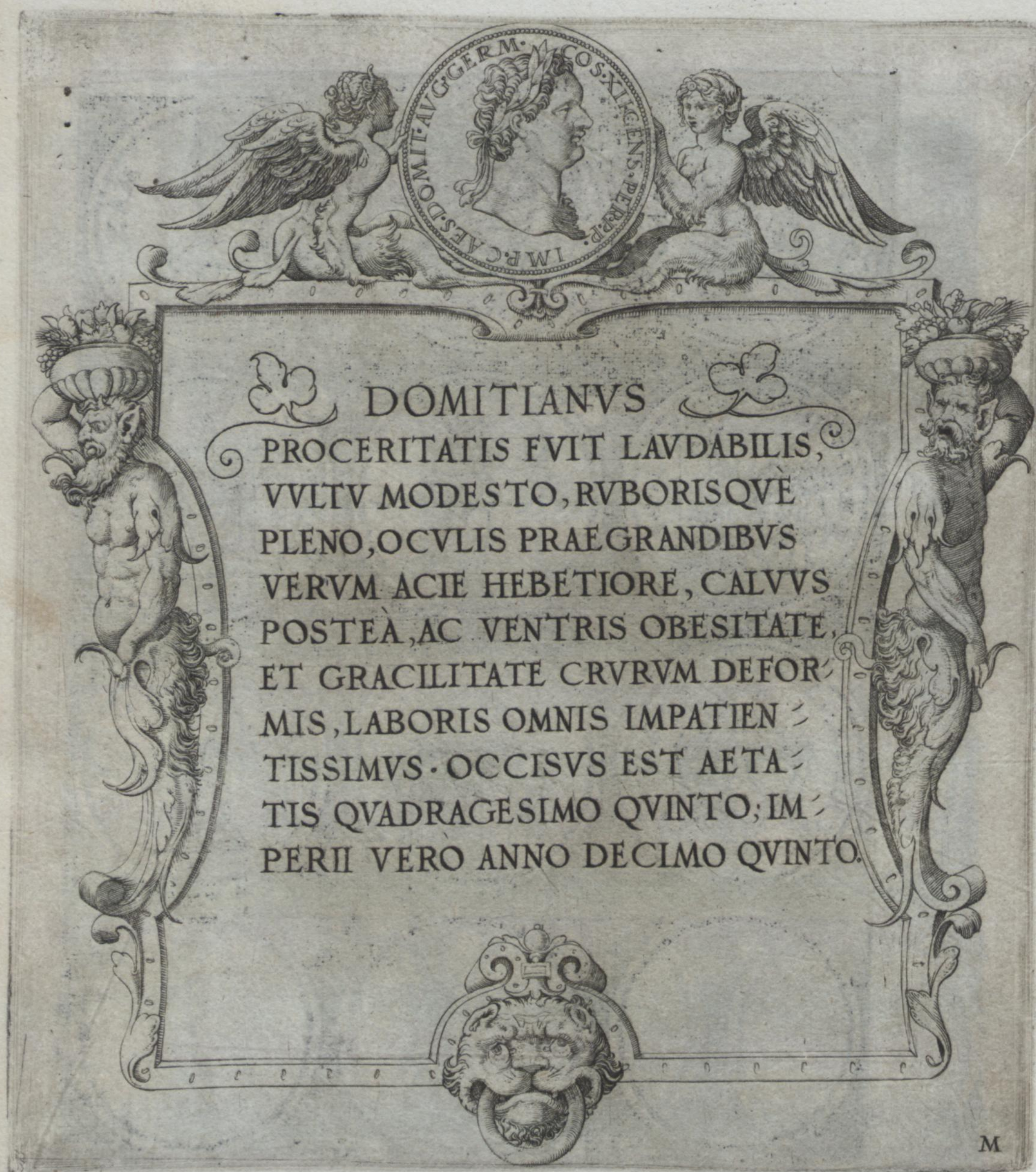

D. TITVS VESP.
37
IENATAVTOKKAI ΣEBA OYEΣΠA
EX
AERE
L.III

D· TITVS VESP·
1
TR·P·IX·IMP·XV· COS·VIII·P·P·
2
TR·POT·XIII· COS·VII·
3
TR·P·VIIII·IMP· XIIII·COS·VII·P·P·
4
TR·P·IX·IMP·XV·COS·VIII·P·P·
5
TR·P·IX·IMP·XV·COS·V·
6
TR·P·VIIII· IMP·XIIII·COS·VII·P·P·
7
TR·P·IX·IMP·XV· COS· VIII· P·P·
8
TR·P·IX·IMP·XV· COS·VIII·P·P·
9
TR·P·IX·IMP·XV·COS·VIII·P·P·
10
TR·P·VIIII·IMP·XIIII·COS·VII·P·P·
11
TR·P·IX·IMP·XV·COS·XIIII·P·P·
12
ANNONA AVG·
EX
ARGENTO
LL·I·

D·TITVS VESP·
13
COS·VIII·
14
ΕΤΟΥΣ ΝΕΟΥ ΙΕΡΟΥ Η
15
TR·P·VIIII·IMP·XIIII·COS·VII·P·P
16
TR·POT· PONTIF·
17
TR·P·IIII·IMP·XIIII·COS·VII·
18
AVG·
EPE
19
PAX AVGVST·
EX
ARGENTO
LL·II·

D· TITVS VESP·
TRI·POT·
PONTIF
COS·VI·
PONT.
MAX.
TR·P·VIIII·IMP·COS·VII·P·P·
VIC·
AVG·
TR·P·IX·IMP·XV·COS·VIII·P·P·
TR·P·IX·IMP·XV·COS·XIII·P·P·
VES TA
TR·POT·XIII·COS·VII·
EX
AVRO
LLL·I·

IMP·CAES·DOMIT·AVG·GERM·COS·XI·CENS·PER·P·P
DOMITIANVS
PROCERITATIS FVIT LAVDABILIS,
VVLTV MODESTO, RVBORISQVE
PLENO, OCVLIS PRAEGRANDIBVS
VERVM ACIE HEBETIORE, CALVVS
POSTEA, AC VENTRIS OBESITATE,
ET GRACILITATE CRVRVM DEFOR
MIS, LABORIS OMNIS IMPATIEN
TISSIMVS · OCCISVS EST AETA
TIS QVADRAGESIMO QVINTO; IM
PERII VERO ANNO DECIMO QVINTO.
M

DOMITIANVS.

VM *semper durum admodum est, naturæ impetus, & rerum appetitus non detegere, tum maxime difficillimum id est, cum quis rerum potitus, quam laxissimas habenas habet, quas uel adducere, uel remittere possit, cum uelit. qua re fieri potuit, ut Vespasiani filius Domitianus frugi, & liberalis initio regni fuerit, sed postea, ubi se dominum senserit, virtutes primum uitijs permisceret, mox destitutus libidini, & improbitati se penitus daret, cum præsertim impurus, ac crudelis adolescens uisus sit. Imperator igitur iam confirmatus sex, & triginta è nobilioribus sustulit, affines interfecit, Dei cultum sibi uendicauit intolerabili arrogantia. Cæterum & bella gessit, & triumphos deportauit, lauream de Sarmatis solum, sed triumphum de Dacis, et Catis, quamuis in illis expeditionibus multa pertulit aduersa. Domi quoque ornamenta non defuere. nam Capitolium resarciuit, odeum forum, & is iam porticum, serapium quoque, & stadium ædificauit. Sed quo plura ædificia construebat, eo plures homines destruebat. quare factum est, ut suis delictis paternorum meritorum memoriam obliterauerit, ac penitus perosus coniuratione multorum interierit, monumentis, clypeis, imaginibus, decretis, titulis eius senatus iussione ubique locorum sublatis.*

DOMITIANVS IMP.
COS·XIIII· LVD·SAEC·F·
S·C·
S C
FORTVNAE AVGVSTI
S C
VICTORIAE AVGVSTI
S C
COS·XIIII· LVD·SAEC·F·
S·C·
IOVI VICTORI
S·C·
TR·P·COS·VII· DES·VIII·P·P·
S C
SALVTI AVGVST.
S·C·
S C
EX
AERE
M·I·

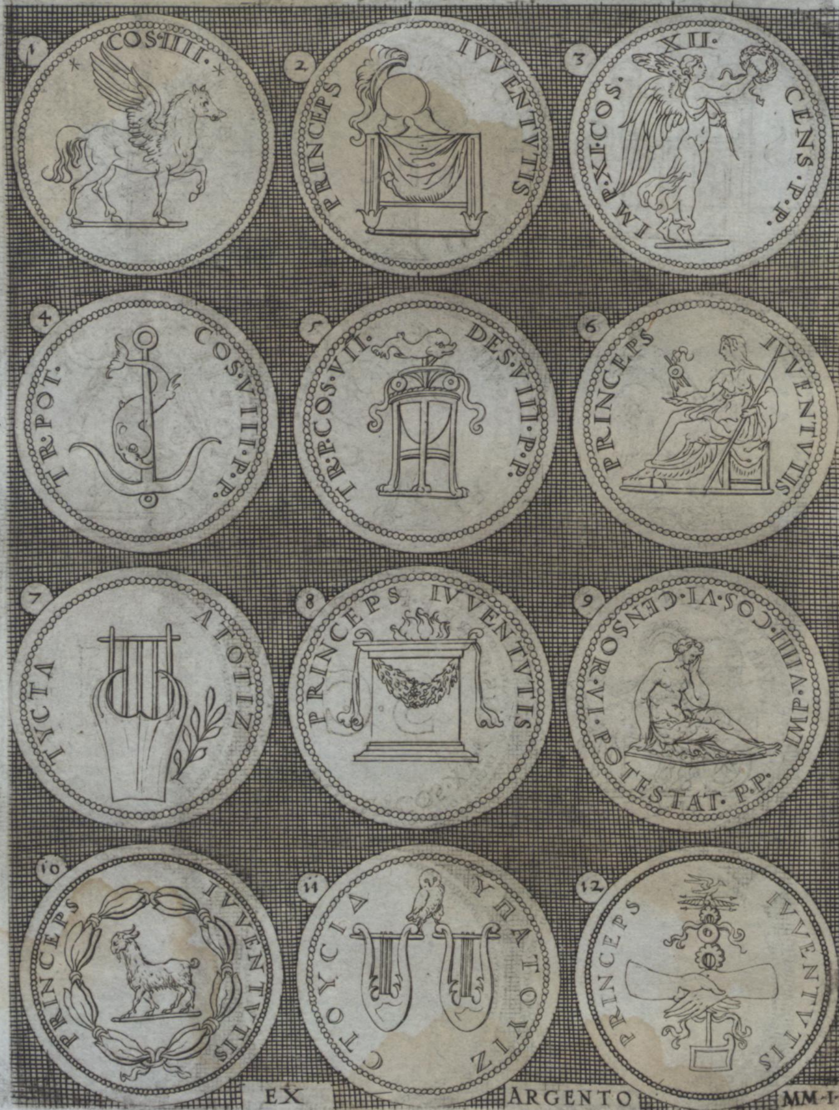

DOMITIANVS IMP.
DE GER
S C
S C
GERMANIA CAPTA
S·C·
VIRTVTI AVGVSTI
S C
S·C·
MONETA AVGVST.
S C
S C
CONCORDIA AVG.
S·C·
S C
TR·P·COS·VIII·DES·VIII·IMP·P·P·
S C
ANNONA AVGVSTI
S·C·
S C
EX
AERE
M·II·

DOMITIANVS IMP.
25
CERES AVGVST.
S C
26
SALVTI
AVGVSTI
27
FELICITAS AVGVST.
S C
28
IA
29
PRINCIP. IVVENT.
S C
30
FIDEI PVBLICAE
S C
31
ANNONA AVG.
S.C.
32
S.C.
33
VICTORIA AVG.
S C
34
IMP.XXIII.COS.XVI.CENS.P.P.P.
35
S.C
36
S C
EX
AERE
M.III.

DOMITIANVS IMP.
37
S C
38
ΦΛΑΟΥ
ΝΕΑΥΙΟΝ
ΣΑΜΑΡΕ
ΑΙ
39
PACI AVGVST.
S·C·
40
IMPERA TORI
S·C·
41
PONT·MAX·TR·P·VIII· LVDSAEC·
SVF·P·D·
S·C·
42
43
IOVI SERVAT.
44
S C
VESTA
45
S C
46
47
ΕΤΟΥΣ ΤΡΙΤΟΥ
48
S C
VICEVS·
EX
AERE
M·IIII

DOMITIANVS IMP.
S C
IMP·XXI·COS·XVI·CENS·P·P·P·
S C
TR·P·COS·VII·DES·VIII·P·P·
S C
VICTORIA
S C
DIVAE IVLIAE AVG·DIVI TITI F·
S·P·Q·R·
IMP·CAES·DOMIT·AVG·GERM·COS·XV·CENS·PER·P·P·
S·C
EX
AERE
M·V·

DOMITIANVS IMP.

DOMITIANVS IMP.

DOMITIANVS IMP.

DOMITIANVS IMP.

NVMISMATVM OMNIVM IN HAC SECVNDA AEDITIONE ADDITORVM INDEX.

LECTORI ADVERTENDA.

Lector modestissime, nonnulla quæ ære delapso, & corruptione numismatum in nostri prima libri æditione difficile discerni potuerunt, alijs postmodum inuentis melius ab iniuria temporum conseruatis correximus, cuius rei te admonere operepreciū forē existimamus.

In CAESARE.

In ære.1. triumphantis statuæ in sinistra laurus qui in hac secunda editione deerat. additus est. In argento.3. loco.MA.correximus MACER.In.7.loco. II. sempronius; correximus TI. Sempronius.In. 17. & in auro. 2. instrumentum habet quod calamus esse uidetur. Sed fasces esse debent.

In AVGVSTO.

In ære.1.loco M.M. Aellius Iulius, correximus M. Mæcilius Tullus.4.In loco Iuno Lucina; lege Iunō cilla.In.11.loco Impe.D.correximus Imp.T.In.32.loco parens, correximus Patrens.In argento.4.loco A T Q.T.R.A. correximus A T Q.T R A. In.28.loco C L. Cæsaris, correximus C. L. Cæsares. In.35. loco Auguſ. f. correximus Augusti. f. In.36. loco Auguſt. di. correximus Auguſt. Diui. In.43.loco Imp. X. correximus Imp. XII. In 44.loco Imp. I X. tr. cotu, correximus Imp. I X. tr. pot. V. In. 52. in fastigio ædificij deerat Imp. Cæsar, nunc

addidimus In.62.loco ciuib.et sen. correximus Ciuib.et sign. à Parthis resti tutis, In.72 loco Sicij, correximus sicil.In auro.6.loco.C L.Cæsaris, correximus.C.L.Cæsares.

IN TIBERIO.

In ære numero.6. loco II.uir legendum puto.III.uir. 10.loco AINTIOXEON M, correximus, ANTIOXEONEM. In.16.loco Rometaug. sic diximus, Rom.et Aug.In.24. loco potest, adiunximus potest.XXII. In argēto.2.triūphantis sceptro Aquila deerat, addita nunc est.

In nerone CLAVDIO.

In ære.1. & 26. loco cong.II.DAI. correximus cong.II. DAT. In argento.8.loco Augusta, adiunximus, & Augustus.In.6.loco. correximus. In auro.4. loco prubio, adnotauimus pace.P.R. ubiq.

In GALBA.

In ære.19.salutis simulacrum instar capillorum, aliquid in dextera tenebat, loco serpentis positum.

In VITEELLIO.

In ære.4.in cōcordiæ simulacro deerat uirga breuis in manu. In. 11. loco Honos te uirtus, legendum Honos et uirtus.

In VESPASIANO.

In ære.22.loco uasculi in simulachro spei, in dextera florem posuimus. In 40.loco KOIMONKIΠPI, correximus KOINONKIΠPIΩN. In argento.2.loco pacop.b. emendauimus Paci orb.par.Aug. EPE.In. 44. in sceptro triumphātis scias Aquilam deesse.

In TITO VESP.

In ære.16. loco uasculi in simulachro spei, in dextera florē posuimus. In. 22. intelligas loco Victoriæ imagunculæ in Palladis dextera noctuam deesse, literas uero Cong.pr.ter.imp.correximus cong.ter.P.R.imp. In.33.triumphantis statuæ deest sceptrum.

In DOMITIANO.

In ære.2.et.8.loco Lud.sæc.te, correximus Lud.sæc.f. In.48.loco Vins, adnotauimus VI. CENS.In argento.13. salutis simulacrum, emendauimus uti in Galba declaratum est.25. loco cos. II.intellige cos. VII.

Hoc porrò opus in tribus partibus pro quolibet imperatore est diuisum, uidelicet ære, argento, et auro, Vnumquodque autem numisma suum habet numerum, ut quærentibus ex indice inuentu facilius esse poßit.

NVMISMATVM ET RERVM OMNIVM MEMORABILIVM, QVAE IN HOC LIBRO SCVLPTAE VISVNTVR AENEAE VICI PARMENSIS INDEX.

Clunia

FINIS.

